

Strateški plan razvoja opštine Andrijeвица 2017-2022

Sadržaj

1. UVOD	4
2. PRIKAZ STRATEŠKOG PLANA RAZVOJA OPŠTINE ANDRIJEVICA.....	5
3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I SWOT ANALIZA	7
3.1 Opšti podaci.....	7
Geografske karakteristike i prirodni resursi	7
3.2 Demografija	9
Broj stanovnika i gustina naseljenosti.....	9
Prirodni priraštaj i migracije.....	10
Starosna i polna struktura stanovništva	11
Obrazovana struktura	11
Ekonomska aktivnost stanovništva.....	12
3.3 Analiza ekonomske situacije.....	14
Turizam	15
Poljoprivreda	18
Zaposlenost	20
Nezaposlenost	23
3.4 Analiza socijalnih pitanja, zdravstva i školstva	24
3.4.1 Zdravstvo	24
3.4.2 Školstvo	25
3.4.3 Socijalna zaštita.....	27
3.4.4. Kultura i sport	29
3.5 INFRASTRUKTURA I STANJE ŽIVOTNE SREDINE	30
Putna mreža	30
Vodosnabdijevanje	31
Snabdijevanje električnom energijom	32
Telekomunikacije i upotreba informacionih tehnologija.....	36
Upravljanje otpadom	37

Upravljanje otpadnim vodama	38
Komunalna infrastruktura	39
Upravljanje šumama i zaštita biodiverziteta	40
3.6 ADMINISTRATIVNI I FINANSIJSKI KAPACITETI.....	41
Administrativni kapaciteti	41
Finansijski kapaciteti	42
3.7 ANALIZA REALIZACIJE STRATEŠKOG PLANA RAZVOJA OPŠTINE ANDRIJEVICA ZA PRETHODNI VREMENSKI PERIOD (2012-2017)	43
3.8 SWOT ANALIZA	45
Lokalni ekonomski razvoj	45
Turizam	46
Poljoprivreda	47
Životna sredina	48
Socijalna pitanja.....	48
Opšta SWOT analiza.....	50
4. OPŠTI I SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI.....	53
5. GODIŠNJI AKCIONI PLAN	59
5.1 Akcioni plan	59
5.2 Razrada projekata iz akcionog plana	63
6. Praćenje i kontrola sprovođenja strateškog plana razvoja	77

1. UVOD

Poštovani sugrađani,

U periodu velikih izazova koji su pred nama a uskladu sa zahtjevima koje ispunjavamo na putu ka postizanju razvojnih ciljeva, izradom Strateškog plana razvoja opštine Andrijevića za period 2017 – 2022 još jednom pokazujemo da na odgovoran način pristupamo razvoju naše opštine, sa krajnjim ciljem da je učinimo dobrim mjestom za život i rad svih njenih građana.

Uzimajući u obzir karakteristike naše opštine i potencijale kojima raspolaže definisali smo strateške ciljeve i pravce razvoja kojima ćemo težiti u narednom petogodišnjem razvojnom periodu. Mišljenja smo da će nam čvrsti temelji koje smo zajedno postavili u prethodnom periodu poslužiti kao dobra osnova da nastavimo da se razvijamo u pozitivnom pravcu, i u tom smislu kao i do sada očekujemo vašu podršku kako bismo zajedničkim snagama i radom doprinijeli bržem razvoju naše opštine.

Predsjednik opštine Andrijevića

Srđan Mašović

2. PRIKAZ STRATEŠKOG PLANA RAZVOJA OPŠTINE ANDRIJEVICA

Strateški plan razvoja opštine Andrijevice za period 2017-2022 je pripremljen u skladu sa Pravilnikom o metodologiji za izradu strateškog plana razvoja jedinice lokalne samouprave koje je donijelo Ministarstvo ekonomije, na osnovu člana 8 stav 8 Zakona o regionalnom razvoju Crne Gore (Službeni list CG, broj 20/11, i 20/15).

Strateškim planom razvoja utvrđeno je postojeće stanje razvoja opštine Andrijevice uključujući SWOT analizu, definisan je opšti i specifični strateški ciljevi, prioriteti i projekti, kao i planirani budžet za realizaciju prioriternih projekata.

Proces izrade strateškog plana razvoja opštine Andrijevice podrazumijevao je participativan pristup, uz učešće predstavnika raznih zainteresovanih strana. U tom smislu, i u skladu sa pravilnikom za izradu ovog dokumenta, predsjednik opštine je donio rešenje o formiranju konsultativne grupe koju su činili predstavnici lokalne samouprave, opštinskih javnih preduzeća, predstavnici nacionalnih institucija na lokalnom nivou, predstavnici obrazovnih institucija, NVO i privatnog sektora u sledećem sastavu:

1. Nebojša Lekić, Glavni administrator, Opština Andrijevice
2. Zvonko Vuković, Direktor, Dom Zdravlja Andrijevice
3. Biljana Ščekić, Odjeljenje lokalnih javnih prihoda, Opština Andrijevice
4. Radovan Marijanović, Samostalni savjetnik za vodoprivredu, opština Andrijevice
5. Mira Marijanović, Centar za socijalni rad, Andrijevice
6. Biljana Lekić, Zavod za zapošljavanje, Andrijevice
7. Ivan Stijović, DOO Komunalno Andrijevice
8. Vujadin Šoškić, NVO sektor
9. Branko Vukić, Srednja mješovita škola Andrijevice
10. Dobrašin Lalević, OŠ „Bajo Jojić“ Andrijevice
11. Milan Novović, Preduzetnik

Strateški plan razvoja pripremljen je uz tehničku podršku Ministarstva ekonomije i Regionalne razvojne agencije za Bjelasicu, Komove i Prokletije.

Strateškim planom je definisan opšti cilj - Ubrzan socio-ekonomski razvoj i unaprijeđeni uslovi života svih građana Andrijevice i sledeći specifični ciljevi:

Specifični cilj 1: Unaprijediti ekonomsko proizvodni sistem

Specifični cilj 2: Unaprijediti turističku ponudu opštine

Specifični cilj 3: Unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju

Specifični cilj 4: Očuvati životnu sredinu

Specifični cilj 5: Obezbijediti bolje uslove za kvalitetniji život lokalnog stanovništva

U okviru 5 specifičnih ciljeva izdvojeno je 23 prioriteta i 82 projekta planiranih za realizaciju tokom petogodišnjeg perioda, tj. od 2017-2022 god.

3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I SWOT ANALIZA

3.1 Opšti podaci

Andrijevića spada u red manjih crnogorskih opština, i relativno je mlada u administrativnom smislu. Smještena je na sjeveroistoku Crne Gore i karakteriše je niska stopa razvijenosti. Teritorija koju zauzima pretežno je brdskog i planinskog karaktera pa je i struktura naselja veoma razuđena. S jedne strane to predstavlja otežavajuću okolnost kada je u pitanju razvoj opštinske infrastrukture dok sa druge strane ovakve geografske karakteristike pružaju izuzetne mogućnosti za razvoj posebnih sektora turizma i poljoprivrede. Okružena je prirodnim bogatstvima planina Bjelasice, Komova i Prokletija i zahvata prostor od 340 km² na kojem je prema popisu iz 2011. godine živjelo 5071 stanovnika. Od tog broja, 1055 stanovnika naseljavalo je gradsko jezgro dok je ostatak nastanjivao ruralna područja, odnosno 24 naselja organizovana u 16 mjesnih zajednica. Naselja su uglavnom dobro povezana putnom infrastrukturom i elektro distributivnom mrežom. Putna infrastruktura se sastoji od mreže regionalnih i lokalnih puteva. Grad nema autobusku stanicu i javni međugradski prevoz se odvija tranzitnim linijama iz susjednih opština.

Andrijevića se graniči sa opštinama Berane i Plav sa kojima je povezana kvalitetnim magistralnim putem kao i sa opštinom Kolašin sa kojom je povezana starom magistralom preko prevoja Trešnjevik. Teritorijalno se graniči još sa opštinom Podgorica i Republikom Albanijom.

Geografske karakteristike i prirodni resursi

Najznačajnije crte reljefa svakako sačinjavaju planinski masivi Bjelasice i Komova. Tu spadaju mnogobrojni vrhovi i planine kao što su: Lisa, Troglav, Jelenak, Bavan, Štavna, Carine, Mojan, Ilijina glava, Lipovica, Greben, Zeletin, Balj i drugo.

Cjelokupna teritorija koju zahvata opština Andrijevića nalazi se na geografskoj visini između 700mⁿv i 2461 mⁿv (Vasojevički Kom). Osim toga, za reljef je karakteristična rijeka Lim sa svojim pritokama – Piševska i Šekularska rijeka, Zlorečica koja nastaje od Perućice i Kutske rijeke, zatim Kraštica i Gradišnica odnosno Trebačka rijeka kao i mnogi manji vodotoci.

Hidrografska mreža predstavlja izuzetan hidroenergetski potencijal, ali takođe i značajnu osnovu za razvoj turizma i ribarstva. Opština Andrijevića je pripremila Lokalni energetski plan u

kojem su između ostalog analizirani potencijali za izgradnju malih hidrocentrala na rečnim tokovima koji se nalaze na teritoriji opštine. Do sada su na teritoriji opštine Andrijevice izgrađene dvije MHE – Bradavac i Šeremetski potok koje su u privatnom vlasništvu. U skladu sa preporukama iz Lokalnog energetskeg plana, opština Andrijevice je pribavila energetske dozvolu za izgradnju MHE Krkora. Izgradnja ove MHE, koja će biti u državnom vlasništvu, je planirana na gradskom vodovodu za proizvodnju električne energije će koristiti višak hidroenergetskog potencijala. Energetske dozvole izdate su i za lokacije Umski potok i Štitsku rijeku koje će biti izgrađene u okviru privatno-javnog partnerstva, dok je za Trepačku rijeku potpisan ugovor o koncesiji.

U prirodne resurse opštine ubrajaju se i nalazišta mineralnih sirovina. Najznačajnija su nalazišta mermera i ukrasnog kamena na lokacijama Trebačka rijeka, Seoce, Piševska rijeka, Babov potok, Pčelinjak i Žoljevica. Ipak, kada se govori o ekonomskoj valorizaciji mineralnih resursa, prvenstveno se misli na eksploataciju šljunka i kamena iz Lima i njegovih pritoka. Ovo je ekonomska aktivnost koja predstavlja značajan izvor prihoda za lokalne privrednike i zajednicu. Međutim, usled neadekvatnog sistema kontrole javljaju se rizici od neodgovorne eksploatacije kojom se nanosi šteta životnoj sredini kao i povezanim ekonomskim granama (ribarstvo, turizam).

Opština Andrijevice raspolaže sa 17434ha šume od čega je 12726ha listopadnih i 4708ha četinarskih šuma. Od izuzetnog su značaja za lokalnu ekonomiju. Eksploatacija šume pruža mogućnosti ostvarivanja prihoda koncesionarima koji vrše sječu, zatim malim pilanama koje se bave preradom kao i pojedincima koji nalaze mogućnosti sezonskog zaposlenja bilo da rade za poslodavca ili se samostalno bave sječom i prodajom drveta. Značajno je napomenuti da gotovo sva domaćinstva na teritoriji opštine koriste ogrijevno drvo kao jedini energent za grijanje.

Nažalost, može se reći da se ovaj važan resurs koristi prilično neodgovorno u ekonomskom i ekološkom smislu. Lokalni prerađivači bave se isključivo bazičnom obradom drvne sirovine. Naime, u proizvodnom lancu, kao krajnji proizvod dobijaju se polufabrikati – drveni elementi koji se prodaju najčešće na inostranim tržištima gdje se prerađuju u finalne proizvode čime se cijena sirovine umnogostruči. Zbog nedostatka prerađivačkih kapaciteta koji bi omogućili zaokruživanje proizvodnog ciklusa kompletna ekonomska grana je na gubitku. Lokalni prerađivači nisu u mogućnosti da samostalno organizuju više nivoa prerade pa su prinuđeni da rade sa minimalnim ulaganjima i da se trude da ostvare što veći obrt. Ovakva situacija dovodi do ekstremnog stepena eksploatacije šume, a ako se u obzir uzme i neovlaštena i nekontrolisana sječa, onda su rizici po životnu sredinu jasni.

Šumski plodovi su još jedan važan resurs od kojeg lokalno stanovništvo uspijeva da ostvari značajne sezonske prihode. U ekonomski najisplativije ubrajaju se borovnica, šumska jagoda, razne vrste pečuraka, kleka i mnogobrojno ljekovito bilje. Eksploatacija se vrši individualno bez

utvrđenog načina i asortimana korišćenja po obimu i vrstama i bez kontrole korišćenja. Šumski plodovi se prodaju u svježem ili sušenom stanju najvećim dijelom nakupcima koji profit ostvaruju kroz izvoz. Realizacijom projekta "Kuća voća" će se znatno promijeniti trenutno stanje obzirom da će se obezbijediti adekvatni prerađivački kapaciteti za gotove proizvode čime će se u potpunosti valorizovati šumski plodovi jedinstveni po čistoći i kvalitetu.

Jedinstvene prirodne ljepote u okolini Andrijevice su izuzetna osnova za razvoj aktivnog turizma. Poseban prirodni resurs predstavlja regionalni park prirode Komovi.

Prirodni resursi opštine Andrijevice diktiraju i ekonomski strateške pravce – turizam i poljoprivredu kao ključne nosioce razvoja opštine. Uz ova dva pravca, opština posjeduje resurse i za održivu valorizaciju hidro i šumskih potencijala.

3.2 Demografija

Broj stanovnika i gustina naseljenosti

Prema popisu iz 2011. godine, na području opštine Andrijevice živi ukupno 5.071 stanovnik. Od tog broja, 1048 stanovnika nastanjeno je u samom gradu a ostatak u ruralnim područjima. Demografski, sa prosjekom od 17 stanovnika po km² Andrijevice spada u kategoriju slabo naseljenih opština(donji prag ove kategorije iznosi 30 stanovnika po km²).

Naselje	Broj stanovnika
Andrijevice	1048
Andželati	185
Cecuni	55
Đulici	101
Dulipolje	89
Gnjili Potok	87
Gornje Luge	120
Gračanica	272
Jošanica	97
Košutici	120
Kralje	205
Kuti	30
Oblo Brdo	54
Prisoja	339
Rijeka Marsenića	298
Seoca	104
Sjenožeta	56
Trepča	209
Ulotina	225

Bojovici	33
Božici	186
Slatina	449
Trešnjevo	461
Zabrđe	248
UKUPNO	5071

Tabela 1 Pregled broja stanovnika po naseljima

Prirodni priraštaj i migracije

Od osnivanja opštine 1991, broj stanovnika opao je za 22% do popisa 2011 a evidentno je da se taj trend nastavlja. Prema statistici Monstat-a broj stanovnika Andrijevice sredinom 2015. godine bio je 4785 što je 5,6% manje u odnosu na podatke sa popisa 2011, tj.za samo 4 godine. Osnovni razlozi nepovoljne demografske slike su negativna stopa nataliteta i konstante migracije stanovništva u veće gradove.

Godina	Broj živorođenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj
2011	48	76	-28
2012	48	77	-29
2013	50	66	-16
2014	57	63	-6
2015	58	47	11

Tabela 2 Prirodni priraštaj

Prirodni priraštaj opštine prema podacima iz 2011. godine bio je negativan i iznosio -28. U ovom smislu, zabilježen je izvjesni napredak, pa je 2014. godine stopa priraštaja iznosila -6 a 2015 godine +11. Uprkos ovom poboljšanju, broj stanovnika je i dalje u padu usled izražene migracije stanovništva.

Migracije se dešavaju usled generalno lošeg ekonomskog okruženja, slabih mogućnosti zapošljavanja i ograničenog pristupa različitim servisima kao što su edukacija, stručno osposobljavanje, zdravstvene usluge i sl. Naročito je problematično to što većinu onih koji napuštaju Andrijevicu čine mladi. Ovo je lančani proces: sela sve više ostaju bez mlade radne snage što onemogućuje stvaranje novih zajedničkih inicijativa i dalji razvoj sela, zatim sve je manji broj sklopljenih brakova, manji broj novorođenih, preovlađuju staračka domaćinstva, uslovi života postaju sve teži što nadalje primorava stanovnike da razmišljaju o preseljenju u veće gradske sredine.

Godina	Doseljenja	Odseljenja	Saldo
2011	34	79	-45
2012	82	75	7
2013	75	74	1

2014	26	74	-48
2015	25	70	-45

Tabela 3 Migracije stanovništva

U tabeli iznad dati su zvanični podaci Monstat-a koji se zasnivaju na prijavama i odjavama boravka u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Uz to, značajan je broj građana koji odlaze u druge gradove ili inostranstvo sezonski zbog posla a koji pritom ne izvrše odjavu iz matične opštine tako da je ukupna demografska situacija znatno lošija nego što bi se moglo zaključiti iz zvaničnih podataka.

Starosna i polna struktura stanovništva

Prosječna starost stanovništva opštine Andrijevića je 39 godina i karakteriše je tzv. demografska starost.

Grafikon 1 Pregled starosne strukture stanovništva

Oko 65% populacije pripada grupi radno sposobnog stanovništva između 16 i 64 godine. Ovaj podatak predstavlja važno polazište kada se razmatraju razvojni potencijali u smislu ljudskih resursa. Prema podacima iz popisa 2011. godine, 51.55% stanovništva čine muškarci a 48.45% žene.

Obrazovana struktura

Kada su u pitanju obrazovne institucije u Andrijevići postoje dvije osnovne škole i jedna srednja mješovita škola. U gradskim osnovnim školama organizovana je nastava od I-IX razreda, dok nastavu u seoskim školama pohađaju učenici od I-V razreda. Generalno, objekte u kojima se odvija nastava karakteriše nizak nivo opremljenosti školskim sadržajima i nastavnim sredstvima. Evidentan je konstantan pad broja novoupisanih učenika usled procesa depopulacije.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
832	803	785	766	728	677	674	673

Tabela 4 Broj upisanih učenika u svim školama po godinama

Kada je u pitanju stanovništvo iznad 15 godina starosti, dominantan je broj stanovnika sa završenom srednjom školom (gotovo polovina stanovništva) kao i osnovnom školom (blizu jedne trećine). Može se reći da je broj visokoškolaca u odnosu na broj stanovnika nezadovoljavajući.

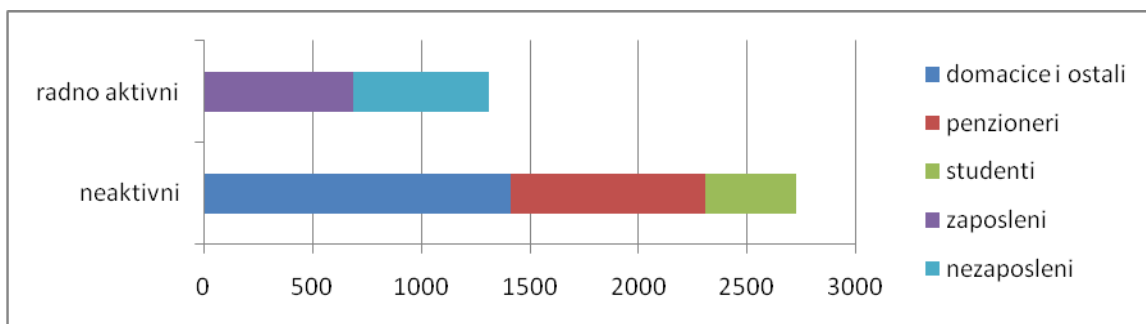
Grafikon 2 Stanovništvo staro 15 i više godina prema najviše završenoj školi, Popis 2011

Oko 15% stanovništva je kompjuterski pismeno dok oko 11% čine lica sa djelimičnim znanjem rada na računaru. Engleski jezik govori oko 12% stanovništva, dok oko 12% poznaje neki drugi jezik (njemački, italijanski, ruski).

Ekonomska aktivnost stanovništva

Osnovni indikator slabe ekonomske razvijenosti opštine je niska stopa zaposlenosti. Ukupan broj zaposlenih je prema podacima sa popisa 2011. godine bio 807 ili 15,9% od ukupnog broja stanovnika Andrijevica. Kada se u obzir uzme stanovništvo starije od 15 godina, stopa zaposlenosti iznosila je 19% i spadala je među najniže u Crnoj Gori. Na državnom nivou stopa zaposlenosti je prema popisu iz 2011 iznosila 34,9%. Noviji podaci ukazuju na dalje smanjenje broja zaposlenih, pa je prema podacima Monstata za 2015. godinu, broj zaposlenih opao na ukupno 692.

Od ukupnog broja stanovnika 1434 spada u kategoriju radno aktivnog stanovništva od čega je 624 nezaposleno. 2729 stanovnika spada u kategoriju radno neaktivnog stanovništva.

Grafikon 3 Radno aktivno i neaktivno stanovništvo

U radno neaktivno stanovništvo ubrajaju se penzioneri, studenti, domaćice i ostala radno neaktivna lica.

U Andrijevici je prema popisu iz 2011 god. bilo 897 penzionera. Prema podacima Monstata, ovaj broj je 2015 godine iznosio 708.

Od 2016 godine, 257 žena u Andrijevici ostvarilo je pravo na naknadu za majke sa troje ili više djece. Kako veći dio žena u opštini Andrijevica spada u kategoriju radno neaktivnih, samim tim su ostale uskraćene za ovu nadoknadu iako su ispunjavale uslov u smislu broja rođene djece. Međutim, 2017 godine je ova nadoknada ukinuta, pa se većina korisnica registrovala kao nezaposlena, što je doprinijelo naglom povećanju stope nezaposlenosti u opštini.

Od ukupnog broja zaposlenih, najveći dio, približno 45% pripada sektorima koji se finansiraju iz državnog budžeta – državna uprava, školstvo, zdravstvo i sl.

Od ostalih ekonomskih sektora, najznačajniji su prerađivački gdje je prema podacima iz 2011 godine bilo uposleno oko 7%, trgovina 11.5% i ugostiteljstvo 7% od ukupnog broja zaposlenih.

Grafikon 4 Zaposleni prema polu

Prema podacima Monstata iz 2015. godine, među zaposlenima 516 su muškarci i 176 žene. Evidentna je niska stopa zaposlenosti žena, svega 34,1% u odnosu na ukupni broj zaposlenih iako žene čine blizu polovine ukupnog broja stanovnika. Na nacionalnom nivou udio žena u ukupnom broju zaposlenih je 46.1%.

Kada su u pitanju nezaposlena i zvanično radno neaktivna lica u seoskim zajednicama su angažovana na obavljanju osnovnih poljoprivrednih djelatnosti. Stočarstvo je tradicionalno zanimanje koje je prirodno omogućeno velikim oblastima pašnjaka. Međutim, proizvodna tehnologija je nerazvijena, a nivo stočnog fonda je nizak. Ukupno 13251ha u opštini Andrijevica je kategorisan kao poljoprivredno zemljište, od kojih 8710ha je obradivo zemljište. Postoje 72,4

hektara zasijanog zemljišta,1 hektara voćnjaka i 8,494 hektara livada i pašnjaka.Postoje 1053 stočarske farme sa 1759 grla, 1132 muznih krava 4901 ovaca i 1475 svinja.¹

3.3 Analiza ekonomske situacije

Opština Andrijevica sa indeksom razvijenosti od 37,92 je najmanje razvijena opština u Crnoj Gori (u svrhu poređenja, ovaj indeks za opštinu Budva iznosi 331,73)².

Proces tranzicije i ekonomske krize koji su okarakterisali prethodni period uticali su i na ekonomsko stanje u Andrijevi. Nekada su na teritoriji opštine funkcionisala preduzeća koja su zapošljavala veliki broj radnika i koja su bila nosici privrednog razvoja opštine. Međutim, ta preduzeća su tokom tranzicionih procesa prestala sa radom – zatvoren je pogon fabrike kože “Polimka”, fabrika konditorskih proizvoda “Soko Štark”, fabrika ventilacione i izolacione opreme “Termovent”, fabrika “Mermer” pa je bez posla ostao veliki broj radnika što se odrazilo na ukupnu ekonomsku situaciju u opštini. Loša ekonomska situacija je uticala na kretanje stanovništva pa je poslednjih godina veoma izražen proces migracije stanovništva uglavnom u gradove centralnog i primorskog dijela Crne Gore. Migracija uglavnom potiče iz ruralnih oblasti što za posledicu ima smanjenje broja stanovnika koje se bavi poljoprivrednom proizvodnjom, koja je ranije bila prilično razvijena u Andrijevi.

Posmatrano po klasi veličine, u opštini Andrijevica danas uglavnom posluju mikro i mala preduzeća³. Prema raspoloživim podacima, privredu opštine Andrijevice u poslednje tri godine karakteriše povećanje broja poslovnih subjekata⁴. Prema podacima Monstata u 2013. je bilo 47 poslovnih subjekata i najveći broj subjekata je svoju djelatnost vršio u okviru sektora G - Trgovina na veliko i na malo, popravka mot. voz. i motocikala (27 subjekata, ili 57%), zatim sektora C - Prerađivačka industrija (8 subjekata, ili 17%) i sektora H - Saobraćaj i skladištenje (4 subjekta, 8 %).

Sektor djelatnosti	Broj poslovnih subjekata
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	27
Prerađivačka industrija	8
Saobraćaj i skladištenje	4
Usluge pružanja smještaja i hrane	3
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1

¹ Izvor: Monstat, Popis poljoprivrede 2010

² Izvor: Ministarstvo ekonomije, Stepenn razvijenosti jedinica lokalne samouprave Crne Gore, prosjek za period 2010-2012

³ Mikro preduzeće =1-9 zaposlenih, malo preduzeće= 10-49 zaposlenih

⁴ Poslovni subjekat - Aktivni poslovni subjekti koji u posmatranoj godini obavljaju određenu djelatnost, imaju zaposlene radnike i ostvaruju određeni promet

Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1
Obrazovanje	1

Tabela 5 Opština Andrijevica, najzastupljeniji sektor djelatnosti 2013.god.

Broj poslovnih subjekata u 2014. iznosio je 52, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 10,63% a trend porasta broja poslovnih subjekata nastavljen je i u narednoj godini pa je taj broj u 2015 iznosio 64 (povećanje od 23%)⁵.

Godina	Broj poslovnih subjekata	Broj zaposlenih	Prosječna bruto zarada
2016		516	612
2015	64	534	613
2014	52	518	619
2013	47	516	609

Tabela 6 Pregled poslovnih subjekata, broja zaposlenih i prosječne bruto zarade za 2013, 2014, 2015.god

Po obliku organizovanja, najveći broj privrednih subjekata svoju djelatnost obavlja u okviru DOO dok je znatno manji broj subjekata koji su registrovani kao AD i OD.

Prema podacima dobijenim iz istraživanja koje je rađeno 2015 god. za potrebe Regionalnog biznis centra u Beranama, glavne slabosti na koje ukazuju preduzeća su kvalifikovanost srednjeg menadžmenta, finansijska situacija i proizvodna tehnologija dok su kvalitet proizvoda i usluga, interna organizacija i mogućnost da se odgovori tražnji na tržištu ocijenjeni kao glavne snage.⁶ Od 37 intervjuisanih preduzeća najveći broj je uslove za razvoj preduzetništva u opštini Andrijevica ocijenio srednjom ocjenom.

Zbog velikih prirodnih potencijala kao prioritetni sektori za razvoj opštine prepoznati su turizam i poljoprivreda pa se u skladu sa tim ulažu napori da se na najbolji način iskoriste svi raspoloživi resursi kako bi se ova dva sektora unaprijedila i na taj način ostvarili benefiti za lokalnu zajednicu i stanovništvo.

Turizam

Pružanjem turističkih usluga se bavi relativno mali broj privrednih društava i preduzetnika, i ako za to postoje povoljni uslovi. Od značajnijih turističkih kapaciteta se izdvajaju:

- Hotel Komovi smješten u samom centru grada sa kapacitetom od 100 ležajeva i adekvatnim prostorom za organizovanje većih događaja kao što su proslave, seminari i sl.

⁵Izvor: Monstat

⁶Istraživanje o poslovanju preduzeća za potrebe Regionalnog biznis centra, www.rbcberane.me

- Eko-katun na Štavnoj koji u ponudi ima 10 kvalitetnih brvnara sa sadržajem za odmor i boravak 5 osoba po brvnari, restoran i zajednički prostor za organizovanje kulturnih i drugih aktivnosti.
- Planinarski dom Krivi Do kapaciteta 25 osoba koji pruža mogućnost boravka planinarima koji koriste planinarsku stazu Trešnjevik – Lisa - Krivi Do – Jelovica, i istovremeno omogućava povezivanje regiona Andrijevice sa Biogradskom gorom, što zajedno čini posebnu turističku ponudu.
- Seoska domaćinstva u Kraljima, Gračanici, Miljanovom Dolu, i Vučeljića Dolu koja se bave seoskim turizmom. Domaćinstva u navedenim mjestima pružaju usluge smještaja (po 4 – 8 osoba zavisno od domaćinstva) kao i tradicionalne domaće hrane koja predstavlja naročitu vrijednost u turističkoj ponudi.
- Motel restoran Most kod mosta Bandovića
- Restoran Trešnjevik na prevoju Trešnjevik.
- Eko Tours komovi – privatni smještaj na prevoju Trešnjevik.
- Eko Dom Trešnjevik – privatni smještaj na prevoju Trešnjevik.
- Katun Martinovića – privatni smještaj na planini Ljuban

Nije dostupna pouzdana statistika o turistima koji posjećuju područje opštine Andrijevice. Zvanični podaci kojima se raspolaže zasnivaju se uglavnom na prijavljenim noćenjima, što ne daje potpunu sliku o pravom broju turista. Po Monstat podacima, broj dolazaka turista u Andrijevicu izgleda ovako:

ANDRIJEVICA	Dolasci turista	Noćenja turista
2013	238	404
2014	440	488
2015	172	246
2016	316	391

Tabela 7 Broj dolazaka i noćenja prema Monstat podacima

Zaštićene zone, koje uključuju djelove opštine Andrijevice, su veliki resurs za razvoj ovog područja. Na teritoriji opštine Andrijevice se nalaze dvije zaštićene zone: Nacionalni Park “Biogradska Gora” i Regionalni Park prirode “Komovi” koji pored djelova opštine Andrijevice obuhvata i djelove Glavnog grada i opštine Kolašin. Razvoju turizma se poslednjih godina posvećuje velika pažnja. Kroz različite vidove saradnje i finansijske podrške poboljšana je turistička infrastruktura i intenzivno se radilo na razvoju i promociji novih proizvoda. Teži se integrisanom razvoju ovog područja a u zadnjih par godina poseban akcenat se stavlja na povezivanje turizma i poljoprivrede i razvoju agro turizma gdje su prepoznati izuzetni potencijali. Tradicionalna, domaća hrana proizvedena na seoskom imanju, kultura i običaji u kombinaciji sa ruralnim ambijentom privlače sve veći broj turista. U opštini Andrijevice je

registrovano 5 domaćinstva za obavljanje djelatnosti pružanje usluga u seoskom turizmu i u narednom periodu treba raditi na unapređenju i promociji ove ponude. Ova domaćinstva su pioniri u ovoj oblasti ali sudeći po utiscima prvih gostiju predstavljaju izuzetan potencijal koji dalje treba unapređivati u cilju poboljšanja uslova života i ostvarivanja dodatnih prihoda za seoska domaćinstva. Kroz usluge u seoskom turizmu se može ostvariti ekonomski benefit što je i prepoznato od strane domaćinstava koja su pokrenula svoje biznise.

Pored smještaja u seoskim domaćinstvima, turistima su na raspolaganju Hotel „Komovi“, Eko katun „Štavna“, Eko Turs Komovi, Eko dom „Trešnjevik“, i planinarski dom „Krivi do“ sa sledećim kapacitetima:

Naziv objekta	Kapacitet/br. ležaja	Lokacija
Hotel „Komovi“	100	Centar Andrijevice
Eko katun „Štavna“	50	Štavna, Komovi
Eko turs Komovi	10	Trešnjevik
Eko dom Trešnjevik	20	Trešnjevik
Planinarski dom „Krivi do“	30	Krivi Do, Bjelasica
Hostel Mojan	31	Jošanica

Tabela 8 Smještajni kapaciteti

Opština Andrijevice je kroz projekat prekogranične saradnje sa Kosovom, koji je kofinansiran od strane Evropske unije, sredinom 2016 godine započela rekonstrukciju objekta stare vojne kasarne u selu Jošanica sa namjerom da ovaj objekat stavi u funkciju razvoja ovog ruralnog kraja, kroz zapošljavanje lokalnog stanovništva i poboljšanje uslova života stanovništva koje živi na ovom području. Ovim projektom se između ostalog namjerava zaustaviti ili ublažiti migracija stanovništva sa ovog područja, a posebno mladih. Objekat koji je kompletno rekonstruisan i opremljen krajem jula 2017 zadovoljava sve uslove za boravak turista.

U opštini Andrijevice postoji relativno dobra mreža biciklističkih i pješačkih staza koje prolaze kroz najatraktivnije djelove opštine. Međutim, kvalitetan turistički proizvod zahtijeva dodatne sadržaje pa je potrebno obogaćivati ponudu duž markiranih staza (smještaj, hrana, vidikovci, jahanje konja, uređeni objekti za degustaciju hrane isl). Takođe je potrebno mrežu staza širiti ka onim djelovima opštine koji nisu dovoljno zastupljeni u turističkoj ponudi.

Pored prirodnih resursa, na teritoriji opštine se nalazi i značajan broj kulturno istorijskih spomenika i znamenitosti koji imaju veoma veliki značaj u cjelokupnoj turističkoj ponudi i dio su projekta kulturna ruta Andrijevice. Fly fishing, vrsta ribolova koji se zasniva na principu „uhvati i pusti“, privlači sve veći broj turista. Fly fishing reviri se nalaze na rijekama Lim, Zlorečica i Kuckaja. Kao što je navedeno, opština raspolaže sa velikim potencijalima za razvoj turizma, ali je potrebno intenzivnije raditi na razvoju turističkog proizvoda i promociji kako bi ponuda opštine Andrijevice bila zastupljenija na turističkoj mapi i kako bi turistička privreda ostvarila veće prihode.

Poljoprivreda

Što se tiče poljoprivrede, Opština Andrijevića raspolaže sa 10257ha poljoprivrednog zemljišta, od čega je poljoprivredno korišćeno zemljište na površini od 8710 ha.

Prema popisu poljoprivrede 2010.god, u Andrijevići ima 1417 poljoprivrednih gazdinstava. Ako se u obzir uzme podatak iz popisa 2011.god. da je u Andrijevići ukupan broj domaćinstava 1666 može se zaključiti da se oko 85% stanovništva bavi poljoprivredom. Poljoprivredna proizvodnja se uglavnom zasniva na proizvodnji u individualnim domaćinstvima, uglavnom na posjedima male površine.

Oranice se prostiru na 72,4 ha, rasadnici na 59,5 ha, livade i pašnjaci pokrivaju površinu od 8494 ha, dok su voćnjaci zastupljeni na maloj površini od 2,1ha. Međutim, poslednjih par godina poljoprivrednu proizvodnju karakteriše rast površina pod zasadima maline i drugog voća, a lokalna samouprava kroz namjenske budžetske linije opredjeljuje sredstva za unapređenje i podsticaj poljoprivredne proizvodnje. Uz ovo, važno je napomenuti da organska proizvodnja dobija sve više na značaju. U poređenju sa susjednim opštinama a imajući u vidu veličinu opštine, u Andrijevići je registrovan značajan broj organskih proizvođača, i taj broj se povećava iz godine u godinu (u 2014.god - 24, 2015 - 31, 2016 - 37 organski proizvođač). U skladu sa ovim počela je izgradnja objekta „Kuća voća“ koji će imati sledeći proizvodni program: zamrznuta malina i borovnica, voćni sokovi i voćni džemovi. Ukupna bruto površina objekta je 1100+180 m² a u okviru pogona za skladištenje i preradu voća predviđeno je da se obradi od 150 – 300 t voća godišnje. Završetak ovog objekta i početak proizvodnje će dodatno motivisati poljoprivredne proizvođače da zasnuju nove zasade voća ili povećaju postojeći obim proizvodnje.

Što se tiče stočarstva, od ukupnog broja poljoprivrednih gazdinstava 1053 posjeduje uslovna grla. Najveći broj domaćinstava se svrstava u kategoriju koja imaju od 0-5 uslovnih grla (937 domaćinstava) tako da se može zaključiti da se stočarska proizvodnja uglavnom zasniva na manjim porodičnim farmama.

Broj domaćinstava	Broj uslovnih grla
937	0-5
89	5-10
17	10 -15
3	15-20
6	20-50
1	50-100

Tabela 9 Broj domaćinstava po broju uslovnih grla⁷

⁷ Monstat, Popis poljoprivrede 2010

U nastavku slijede podaci o stočnom fondu.

Goveda	1759
Krave muzare	1132
Ovce	4901
Svinje	1475
Koze	334
Pčele	1082 košnica (66 gazdinstava)
Živina	14703

Tabela 10 Podaci o stočnom fondu⁸

Opština raspolaže sa značajnom površinom šumskog zemljišta koje pokriva 17434 ha, od čega se listopadne šume prostiru na 12726ha, a zimzelene na 4708ha. Na teritoriji opštine Andrijevića je registrovano 19 firmi koje se bave različitim djelatnostima u oblasti šumarstva (najveći broj se bavi rezanjem i obradom drveta, proizvodnjom ostalih proizvoda od drveta, plute, slame i pruća). Opština Andrijevića se početkom 2015. godine uključila u projekat Ministarstva ekonomije i UNDP-a i identifikovala klaster drvoprerađivača koji čine 4 preduzeća koja se bave drvoprerađivanjem. Pored manjih uglavnom porodičnih preduzeća, član klastera je i preduzeće Biotel, prvi sertifikovani proizvođač peleta u Crnoj Gori koje godišnje proizvede 24000 t peleta. Značajnu ulogu u drvoprerađivačkom sektoru zauzima i preduzeće Boj Komerc koje zapošljava 35 radnika.

Trend migracije stanovništva, naročito mladih ljudi može uticati na perspektivu razvoja poljoprivrede u narednom periodu što se dodatno može potkrijepiti podatkom da je najveći broj nosilaca poljoprivrednog gazdinstva (433 gazdinstva) starosti 65 godina i više, a najmanji do 24 godine starosti (27 gazdinstava).

Što se tiče ostalih radno angažovanih lica na porodičnom gazdinstvima, većina je starosti 45 godina i više što takođe ukazuje na problem postojanja uglavnom staračkih domaćinstava.

Crna Gora ima visok nivo uvozne zavisnosti a takav je slučaj i na nivou jedinica lokalne samouprave. Kada je u pitanju izvoz na nivou opštine Andrijevića, vrijedno je pomenuti preduzeće Biotel DOO koje je uglavnom orijentisano na inostrana tržišta (79.16% proizvedenog peleta izvozi u Italiju, 8.33% na Kosovo i 4.16% na teritoriju Makedonije).

⁸ Monstat, Popis poljoprivrede 2010

Analiza tržišta rada i radne snage

Zaposlenost

Prema Popisu iz 2011 u opštini Andrijevica broj zapošljenih je iznosio 807, ili 24% od ukupnog broja radno sposobnog stanovništva (3316)⁹. Najveći broj zapošljenih, 156 je bio u okviru djelatnosti državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje, što je uglavnom karakteristika opština sjevernog regiona, zatim slijede trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala gdje je bilo zapošljeno 93 osobe i obrazovanje sa 92 zaposlena. Iako su poljoprivreda i turizam prepoznati kao najveći razvojni resursi opštine broj zapošljenih u ovim sektorima je bio na niskom nivou pa je u sektoru usluge smještaja i ishrane bilo zapošljeno 61, a u sektoru poljoprivrede i šumarstva 15 lica. Što se tiče broja zaposlenih prema grupama zanimanja najveći broj zaposlenih je bio u grupi zanimanja u uslugama i trgovini, zatim jednostavna zanimanja a potom slijedi grupa zanimanja stručni saradnici i tehničari i stručnjaci i umjetnici.¹⁰

Neaktivno je bilo 2729 stanovnika a najveće učešće u ovom broju su imale domaćice i ostali neaktivni, njih 1412, potom slijede penzioneri i lica sa prihodima od imovine, 897. Broj aktivnog stanovništva koji čine sva zaposlena i nezaposlena lica stara 15 i više godina je iznosio 1434.

Prema podacima Monstata, u Andrijevici je u novembru 2016 godine bilo 526 zaposlenih. Prosječna bruto zarada u oktobru 2016 je iznosila 633€, neto 423€ što je ispod prosječne bruto zarade u Crnoj Gori koja je iznosila 764€.

Ukupno stanovništvo	Djeca do 15 godina starosti	Aktivno stanovništvo	Neaktivno stanovništvo	Ostali
5071	903	1434	2729	5

Tabela 11 Popis stanovništva u Andrijevici 2011. god.

⁹ Radno sposobno stanovništvo = 15-64 godine

¹⁰Izvor: Monstat, Popis stanovništva 2011

Zaposleni prema sektoru djelatnosti po opštinama, tabelarni prikaz dat je u četiri tabele, Popis 2011¹¹

Ukupno zaposleni		Sektor djelatnosti																					
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	
Crna Gora		Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	vodama, kontrolisanje procesa; uklanjanje neotpada i slične aktivnosti	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	Saobracaj i skladištenje	Uslugesmjštaja i ishrane	Informisanje i komunikacije	Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Zdravstvena i socijalna zaštita	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	Ostale uslužne djelatnosti	djelatnost domaćinstva koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	Bez podataka
175,171	4,454	1,807	14,809	3,261	4,416	8,517	34,992	13,611	11,624	5,000	4,209	618	5,493	3,947	22,078	13,815	10,733	5,083	4,617	288	432	1,367	
AN	807	15	60	26	40	37	93	41	61	8	14	1	10	19	156	92	52	14	16	2		50	

Tabela 12 Ukupan broj zaposlenih po sektoru djelatnosti

¹¹<http://www.monstat.org/userfiles/file/popis2011/podaci%20cg/Tabela%20032.xls>

Nezaposlenost

Analizirajući podatke za prethodne tri godine, broj nezaposlenih lica u opštini Andrijevića bilježi porast. Krajem decembra 2014 u Andrijevići je bilo 492, dok je u istom periodu 2015 bilo 503 nezaposljena lica. Trend povećanja broja nezaposlenih nastavljen je i u narednoj godini pa je u decembru 2016 taj broj iznosio 740 nezaposlena, od čega 319 žena ili 43,1%.¹²

Prema podacima od decembra 2016 god. u opštini Andrijevići je prema podacima ZZZCG zabilježena veoma velika stopa nezaposlenosti, posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih i aktivnog stanovništva, i iznosila je 51,60% što predstavlja povećanje od čak 16,51% u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 35,087%.

Najveći broj nezaposlenih je sa IV stepenom stručne spreme, potom slijede nezaposleni sa III i I stepenom stručne spreme. Što se tiče starosne strukture, najveći broj nezaposlenih krajem 2015 godine je bio starosti između 18 i 25 godina (124 lica), dok 2016 god karakteriše najveći broj nezaposlenih preko 50 godina starosti (243 lica).

Period	Broj nezaposlenih	Do 18	18-25	25-30	30-40	40-50	Preko 50
Kraj 2015 godine	503	1	123	85	105	83	106
Kraj 2016	740		126	99	146	126	243

Tabela 13 Starosna struktura nezaposlenih

Od ukupnog broja nezaposlenih u junu 2016 (523 lica) najveći broj, njih 146, čeka na zaposlenje od 1-3 godine, zatim slijede 123 lica do 6 mjeseci, 91 lice od 3-5 godina, 58 lice preko 8 godina, 46 lica od 5-8 godina, 44 lica od 6-9 mjeseci dok 15 lica čeka na zaposlenje 9-12 mjeseci.

Pravo na isplatu novčane naknade je ostvario veliki broj korisnika koji se vode na evidenciji ZZZCG. U odnosu na 2015.god bilježi se povećanje broja isplata novčanih naknada u 2016.

Godina	Broj isplata novčanih naknada
2014	1220
2015	940
2016	1381

Tabela 14 Broj isplata novčanih naknada po godinama

Prema podacima ZZZCG tokom 2015. oglašeno je 61 slobodno radno mjesto, a u 2016. 77 radnih mjesta. Posredstvom ZZZCG u prethodne tri godine zapošljeno je svega 57 lica.

¹² Izvor: ZZZCG, Izvjestaji o radu i Bilten

Godina	Broj zapošljenih	Stepen stručne spreme				
		I	III	IV	VI	VII
2014	37	2	7	16	1	12
2015	15		3	7		5
2016	5					5

Tabela 15 Pregled broja zaposlenih posredstvom ZZZCG po stepenu stručne spreme

Kroz javne radove koji se odnose na programe socijalne podrške namijenjene starim i drugim licima u stanju socijalne potrebe, djeci i mladima sa teškoćama u razvoju, programe podsticanja razvoja turizma, pružanja zanatskih usluga i drugih društveno korisnih programa u prvoj polovini 2016. godine, omogućeno je zapošljavanje 18 lica. Kroz program stručnog osposobljavanja u pomenutom periodu angažovano je 22 lica za razliku od programa obrazovanja i osposobljavanja odraslih i osposobljavanja za rad kod poslodavca gdje nije bilo korisnika.

Prema podacima dobijenim od Zavoda za zapošljavanje, uzroci nezaposlenosti su:

- neusklađen obrazovni sistem sa potrebama tržišta
- neaktivno stanovništvo radnog uzrasta
- nedostatak investicija, stimulacija i stručne pomoći
- sporiji privredni rast, smanjeno otvaranje novih radnih mjesta,
- broj mladih na evidenciji nezaposlenih, posebno mladih sa visokoškolskim obrazovanjem, ubrzano raste
- Veliki broj nezaposlenih koji se smatra teže zapošljivim (kao što su starija nezaposlena lica, lica sa različitim oblicima i nivoima invaliditeta, odnosno, zdravstvene ugroženosti, RE populacija, itd)

3.4 Analiza socijalnih pitanja, zdravstva i školstva

3.4.1 Zdravstvo

Zdravstvenu djelatnost na teritoriji opštine Andrijevića obavlja Zdravstvena ustanova Dom Zdravlja Andrijevića. Dom Zdravlja Andrijevića obezbjeđuje pružanje zdravstvene zaštite na primarnom nivou i to iz djelatnosti: dijagnostike, plućnih bolesti i tuberkuloze, zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja, zdravstvenu zaštitu djece i mladih sa poremećajima u tjelesnom razvoju i psihičkom zdravlju, fizikalne terapije i rehabilitacije, patronažne djelatnosti, djelatnosti preventivne medicine, epidemiologije, imunizacije protiv zaraznih bolesti i sanitetskog prevoza. Zdravstvena zaštita se pruža preko izabranog tima ili izabranog doktora i izabranog ginekologa.

U cilju obavljanja djelatnosti na primarnom nivou Dom Zdravlja organizuje:

- Izabrane doktore
 - Izabrani doktor za odrasle,
 - Izabrani doktor za djecu i
 - Izabrani doktor za žene
 - Centre za podršku:
 - Centar za plućne bolesti i tuberkulozu,
 - Centar za dijagnostiku uključujući laboratorijsku i radiološku dijagnostiku,
 - Centar za prevenciju u okviru kojeg funkcionišu populaciono savjetovanište, savjetovanište za djecu, savjetovanište za mlade, i savjetovanište za reproduktivno zdravlje
 - Jedinice za podršku
 - Jedinica za patronažu
 - Jedinica za fizikalnu terapiju i
 - Jedinica za sanitetski prevoz

Struktura zapošljenih zdravstvenih radnika, doktora i medicinskih tehničara je sledeća:

- doktori (3 doktora medicine, 1 specijalista, 1 subspecijalista i 2 doktora na specijalizaciji),
- medicinsko osoblje - 1 visoka medicinska sestra, 1 laboratorijski tehničar sa VŠS, 1 medicinski tehničar sa SSS.

Prema dobijenim podacima, najčešće hronične i akutne bolesti među populacijom su: kardiovaskularna i cerebrovaskularna oboljenja, seronegativni zglobni i vanzglobni reumatizam, šećerna bolest, akutne i infekcije gornjih disajnih puteva, nespecifične, najčešće virusne etiologije.

Što se tiče medicinskog kadra, trenutna struktura i broj zapošljenih zadovoljava potrebe stanovništva, što postoji deficit specijalista za dječije bolesti.

Najčešći uzroci smrtnosti su maligna, kardiovaskularna i cerebrovaskularna oboljenja.

3.4.2 Školstvo

U Andrijevici postoje dvije osnovne i jedna srednja škola.

JU OŠ "Bajo Jojić" Andrijevica u svom sastavu, pored matične škole, ima 10 područnih ustanova. Nastava u područnim ustanovama se izvodi od I-V razreda dok je u matičnoj školi organizovana nastava od I-IX razreda. Većina školskih objekata je u solidnom stanju, dok su objekti u PO Trepča, Kralje i Gnjili Potok u lošem stanju. Što se tiče opremljenosti za izvođenje nastave, kao glavni nedostaci u većini objekata mogu se izdvojiti ogledna nastavna sredstva, pristup internetu i kompjuterska oprema. Školski objekti imaju dobar pristup, što nijedna objekat nema

regulisan pristup za invalidna lica. U školskoj 2016/17 god. nastavu pohađa ukupno 417 učenika¹³.

Škole/PO	Broj učenika	Djevojčice	Dječaci
Matična škola	303	143	160
PO Rijeka Marsenića	16	7	9
PO Trepča	12	7	5
PO Trešnjevo	10	6	4
PO Zabrdje	6	4	2
PO Slatina	14	10	4
PO Kralje	14	6	8
PO Gnjili Potok	1		1
PO Seoce	19	9	10
PO Ulotina	6	1	5
PO Gračanica	16	6	10
Ukupno	417	199	218

Tabela 16 Pregled područnih odeljenja sa brojem učenika

Pri matičnoj školi radi i 1 obrazovna jedinica predškolskog vaspitanja i obrazovanja za uzrast djece od 3-6 godina raspoređenih u tri vaspitne grupe – jedna za cjelodnevni i 2 grupe za poludnevni boravak. Prostorije su u solidnom stanju, mada pojedine ne zadovoljavaju u potpunosti standarde (kuhinja i toaleti). Vrtić redovno pohađa 41 dijete, a trosatni program predškolskog vaspitanja pohađa i 7 djece iz PO Slatina i PO Seoce. Zastupljenost stručnog kadra je zadovoljavajuća.

JU OŠ "Milić Keljanović" Konjuhe, je devetogodišnja osnovna škola, ima dvije zgrade matične škole i četiri područna odjeljenja, od kojih samo jedno radi i to PO Đulići u kojem se izvodi nastava od I do V razreda.

Objekat u PO Kutu je urušen, a stanje matičnih objekata i zgrada u PO Jošanica i Cecuni je loše. Objekat PO Đuliće, u kojem se jedino izvodi nastava, je u solidnom stanju dok je opremljenost škole na niskom nivou. Broj upisanih učenika u školskoj 2016/17 godini je 29. Trenutno nastavu pohađa 26 učenika, 14 djevojčica i 12 dječaka, obzirom da je tri učenika prešlo da pohađa nastavu u OŠ "Bajo Jojić" u Andrijevići. Svi učenici nastavljaju dalje školovanje u srednje škole. Kada je u pitanju izvođenje nastave i nivo kadrovske zastupljenosti, neophodno je napomenuti da su deficitarni kadrovi profesor matematike, muzičke kulture i ruskog jezika.

JU Srednja mješovita škola Andrijevića je formirana 1996 godine i obrazovnu djelatnost obavlja u sledećim područjima rada:

¹³ Izvor podataka: OŠ „Bajo Jojić“ Andrijevića

- Gimnazija (opšti smjer),
- Poljoprivreda, proizvodnja I prerada hrane I veterina (veterinarski I prehrambeni tehničar)
- Mašinstvo I obrada metala (mašinski tehničar za energetiku)

Slijedi pregled broja učenika po obrazovnim profilima I razredima¹⁴:

	I	II	III	IV	
Područje rada	Broj učenika	Broj učenika	Broj učenika	Broj učenika	Ukupno
Gimnazija	31	27	35	17	110
Poljoprivreda, proizvodnja i prerada hrane i veterina	18	13	16	15	62
Mašinstvo i obrada metala	8	17	8	0	33
Ukupno	57	57	59	32	205

Tabela 17 Pregled broja učenika po obrazovnim profilima i razredima

Nastavu pohađa ukupno 205 učenika, raspoređenih u 11 odjeljenja (gimnazija 4, poljoprivreda, proizvodnja i prerada hrane i veterina 4 i mašinstvo i obrada metala 3 odjeljenja).

Školska zgrada i prostorije su u skromnom stanju i potrebna su određena ulaganja u cilju obezbjeđivanja adekvatnih uslova za izvođenje nastave. U tom smislu, potrebno je izvršiti adaptaciju prostorija (učionice, biblioteka, radionica, zbornica, svlačionice i kabinet za fizičko vaspitanje) i opremanje. Laboratorije za prehrambene/veterinarske tehničare su dobro opremljene. Potpuno uslovna su i tri mokra čvora.

Procenat učenika koji napuštaju školu je mali – na kraju prvog polugodišta školske 2016/17 god. školu je napustilo 5 učenika. Procenat učenika koji po završetku srednje škole nastavljaju školovanje se razlikuje u zavisnosti od obrazovnog profila, pa je prolaznost ka visoko školskim insitucijama u gimnazijskom obrazovanju skoro 100%, dok je taj procenat u stručnom obrazovanju manji i iznosi oko 50%.

3.4.3 Socijalna zaštita

Pitanjima socijalne zaštite u Andrijevici bavi se Centar za socijalni rad, koji postoji od 1992.god. Glavni cilj socijalne i dječije zaštite je obezbjeđenje zaštite porodice, pojedinaca, djece u riziku I lica u stanju socijalne potrebe. Podrška je prvenstveno namijenjena ranjivim grupama koje uključuju: djecu bez roditeljskog staranja, djecu sa tjelesnom, mentalnom i senzornom

¹⁴Izvor: JU Srednja mješovita škola Andrijevica

ometenošću, zlostavljenu i zanemarenu djecu, djecu sa poremećajima u ponašanju, djecu iz nasilja u porodici, lica sa invaliditetom, stara lica, lica i porodice kojima je usled posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, i lica koja su nesposobna za rad i materijalno neobezbjedjeni.

Podrška Centra ostvaruje se kroz realizaciju niza mjera iz oblasti socijalne zaštite. Pravo na naknadu za žene sa troje i više djece ostvarilo je 257 korisnika, i to je ujedno mjera sa najvećim brojem korisnika kada je u pitanju socijalna zaštita. Slijedi pregled broja korisnika po mjerama:¹⁵

Naziv mjere	Broj korisnika
Materijalno obezbjeđenje	125
Dječiji dodatak	180
Dodatak na njegu i pomoć	210
Lične invalidnine	22
Naknada za žene sa troje i više djece	257
Naknada roditelju odnosno staratelju lica korisnika lične invalidnine	16
Djeca bez roditeljskog staranja smještena u dječiji dom u Bijeloj	7
Lica smještena u domu starih u Bijelom Polju I Risnu	5
Lica smještena u "Komanskom mostu" u Podgorici	3
Smještaj u Centru za djecu i mlade "Ljubović"	1
Smještaj u domu "Kolevka"	1
Lica smještena u hraniteljsku porodicu	5

Tabela 18 Mjere iz oblasti socijalne zaštite

Pored navedenih mjera socijalne zaštite Centar za socijalni rad pruža i niz drugih usluga iz oblasti socijalne ili dječije zaštite: procjenu i planiranje, podršku za život u zajednici, savjetodavno – terapijske i socijalno edukativne usluge, neodložne intervencije.

U cilju sprovođenja aktivnosti iz svoje nadležnosti, Centar za socijalni rad saraduje sa organima sistema kako na lokalnom tako i na državnom nivou i aktivno učestvuje u realizaciji strategija i programa koji doprinose zadovoljenju potreba građana.

Centar za socijalni rad se bavi i pružanjem podrške majkama i djeci koji su žrtve i svjedoci nasilja u porodici. Međutim, Centar ne posjeduje odgovarajuće stambene jedinice u koje bi se izmjestile ove ranjive grupe pa samim tim postoje poteškoće u pružanju adekvatne zaštite ovim licima. Obzirom da se broj žrtava nasilja povećava, potrebno je obezbijediti adekvatne uslove kako bi se obezbijedila zaštita ovih lica.

¹⁵ Izvor: Centar za socijalni rad Andrijevića, mart 2017

3.4.4. Kultura i sport

JU Centar za kulturu i sport organizuje kulturno zabavno život u opštini Andrijevića. Ustanova je osnovana 1993. godine a od oktobra 2008. djeluje u novootvorenoj zgradi Doma kulture, bruto površine objekta 1097m². U okviru Centra za kulturu djeluje i gradska biblioteka sa fondom od 11.560 knjiga, i čitaonica koja je osnovana 1892. godine. Pored Doma kulture koji je smješten u gradskom jezgri, u okolnim selima su izgrađeni višenamjenski domovi koji se upotrebljavaju za okupljanje i organizovanje kulturnih i sportskih manifestacija. Domovi su izgrađeni u Trepči, Trešnjevju, Zabrdju, Slatini, Gračanici, Ulotini, Đulićima, Gornjim Lugama, Kraljima i Rijeci Marsenića. Glavna kulturno zabavna manifestacija "Andrijevički dani kulture", kojom se nastoji obogatiti kulturno zabavni život građana, održava se svake godine i privlači veliki broj posjetilaca.

Na teritoriji opštine se nalaze brojni kulturno istorijski spomenici među kojima se najznačajniji spomen park Knjaževac i Crkva Sv. Arhangelu Mihailu. Kada je riječ o kulturno istorijskom nasleđu vrijedno je pomenuti i Zavičajni Dom u Kraljima i lokalitet Namastir u selu Košutiće. Zbog svoje važnosti pomenute tačke su uključene u projekat Kultura ruta Andrijevića. U Andrijevići djeluju dva kulturno umjetnička društva koja okupljaju veliki broj mladih ljudi u namjeri da kroz folklor sačuvaju tradiciju i običaje.

U gradskom centru postoji fudbalski i stadion malih sportova koji se upotrebljavaju u velikoj mjeri. Međutim, u gradu ne postoji sportska sala pa to u velikoj mjeri ometa razvoj sporta. Izgradnjom sportske hale bi se obezbijedili adekvatni uslovi za bavljenje sportom kao i kontinuirane sportske aktivnosti bez obzira na godišnja doba. U opštini Andrijevića su formirani fudbalski, rukometni, karate, streljački, šahovski i fly fishing klub koji se takmiče u nižem rangu i osvaruju značajne rezultate, posebno rukometni i Fly fishing klub "Lim".

Šire područje opštine raspolaže izuzetnim potencijalima za bavljenje vanjskim (outdoor) sportskim disciplinama. U prvom redu ovo se odnosi na planinski biciklizam, pješaćenje i planinarenje, paraglajding, mušičarenje, kajaking i sl.

Za dobar dio ovakvih sportskih disciplina u prethodnih nekoliko godina izgrađena je neophodna infrastruktura: mreža lokalnih biciklističkih i pješaćkih staza, nacionalna biciklistička staza Top Trail 3, nacionalna pješaćka staza CT1, ribolovni dom u Seocu, planinarski dom Krivi Do.

3.5 INFRASTRUKTURA I STANJE ŽIVOTNE SREDINE

Komunalna i javna infrastruktura

Putna mreža

Putnu infrastrukturu na teritoriji opštine Andrijevića čini mreža državnih i lokalnih puteva koji se dalje mogu svrstati u kategorisane i nekategorisane puteve. Ukupna dužina kategorisanih puteva iznosi 112,6 km od čega su 31km magistralni putevi (dio magistralnog puta M-9 Kolašin, Mateševo, Andrijevića, Murino, Bjeluha), 7,9km regionalni (dio regionalnog puta R2 Berane-Andrijevića), i 84,6 km lokalni putevi. Na teritoriji opštine postoji 17 puteva koji se svrstavaju u kategorisane lokalne puteve, i prema raspoloživim podacima oko 95% puteva je asfaltirano. Međutim, mrežu lokalnih puteva karakteriše mala širina kolovoza kao i nedostatak horizontalne i vertikalne signalizacije. Veliki problem predstavlja i upotreba ovih putnih pravaca za eksploataciju šume, pa u najvećem broju slučajeva dolazi do značajnih oštećenja puta usled prolaska teških teretnih vozila.

U narednoj tabeli su dati lokalni putni pravci.

Oznaka puta	Naziv dionice	Dužina/km
L1	Most Bandovića-Žoljevica	4,7
L2	Andrijevića-Đuliće-Jošanica	10,00
L3	Đuliće-Kuti	7,0
L4	Ramin Lom - Zoriće	8,0
L5	Marsenića Rijeka - Navotina	2,0
L6	Kralje –Oblo Brdo	3,0
L7	Crvena Prla - Žoljevica	3,0
L8	Trepča - Brodac	2,0
L9	Marsenića Rijeka - Kruševo	17,0
L10	Andrijevića - Seoce	3,0
L11	Sitna luka – Groblje na Glavici-Žoljevica	3,0
L12	Rijeka Marsenića-Lukin Vir	2,0
L13	Magistrala-Staro groblje-Fetov Do-Savi do	2,1
L14	Magistrala-Dolovi	2,7
L15	Trešnjevnik-Preslo-Eko katun	4,2
L16	Zabrđe - Gradišnica	7,7
L17	Marsenića Rijeka - Toplica	3,2
	Ukupna dužina lokalnih puteva	84,6 km

Tabela 19 Lokalni putni pravci

Na području opštine Andrijevića postoji i veoma razvijena mreža lokalnih nekategorisanih puteva koja uključuje seoske, poljske, šumske i druge puteve u ukupnoj dužini od 697km.

Većina ovih puteva je sa zemljanim kolovoznim zastorom a karakteriše ih veoma mala širina kolovoza, nepovoljne tehničko - eksploatacione i terenske karakteristike, odnosno nepovoljni uslovi odvijanja saobraćaja na njima.

Opštinskim budžetom izdvajaju se određena sredstva za održavanje puteva. Poslove održavanja lokalnih puteva obavlja DOO Komunalno Andrijevića, u skladu sa godišnjim planom održavanja puteva. DOO Komunalno preduzeće posjeduje stručne i tehničke kapacitete za obavljanje ovih poslova a budžetom za 2017.god za ovu namjenu planirano je 95.000€ uključujući zimsko održavanje puteva.

Vodosnabdijevanje

Poslove snabdijevanja pijaćom vodom obavlja DOO Vodovod i kanalizacija. Stanovništvo opštine Andrijevića se snabdijeva vodom sa izvorišta „Krkori“. Dužina vodovodne mreže je 31km uključujući primarnu i sekundarnu mrežu. Ukupan broj priključaka je 735, od čega je 120 na gradskom području. Uslugama vodosnabdijevanja je obuhvaćeno oko 30% domaćinstava. Ostala domaćinstva se snabdijevaju vodom iz seoskih izvorišta.

Gradski dio područja Andrijevice snabdijeva se vodom sa izvorišta Krkori koji je kaptiran 1984. godine, sa instaliranim kapacitetom 107 litara u sekundi. Sa ovog vodovoda snabdijeva se 2.100 stanovnika opštine, javnih ustanova, zdravstva, školstva, kao i nekoliko industrijskih pogona. 2015/2016 godine izvedeni su radovi na vodozahvatu izvorišta Krkori sa instalacionim kapacitetom oko 505 litara u sekundi. Projekat obuhvata rekonstrukciju vodozahvata i zamjenu azbestno – cementnih cijevi materijalima koji nisu štetni za ljudsko zdravlje. Po završetku projekta potrošači će imati uredno i kvalitetno snabdijevanje vodom. Sa ovog vodovoda snabdijeva se 638 domaćinstava i 84 pravnih lica. Pored gradskog područja na ovom vodovodnom sistemu uključene su dijelom mjesne zajednice Trešnjevo, Zabrdje, Slatina, Prisoja, Seoce, Andželate i Bojoviće.

Izvršena je rekonstrukcija cjevovoda u dužini od 3336m gdje su ugrađene čelične cijevi Ø 800mm koje dolaze do predkidne komore, hlornice stanice i buduće hidrocentrale. U toku 2016 i 2017. godine. Izvršena je rekonstrukcija cjevovoda od kuće Đekića do veterinarske stanice u dužini od 4.5km gdje su ugrađene polietilenske cijevi Ø 315mm. Izgrađena je hlornatorska stanica u kojoj je uloženo 120,000 eura, i omogućeno je uredno hlorsanje i isporuka ispravne vode. Bazen je kapaciteta 100m³.

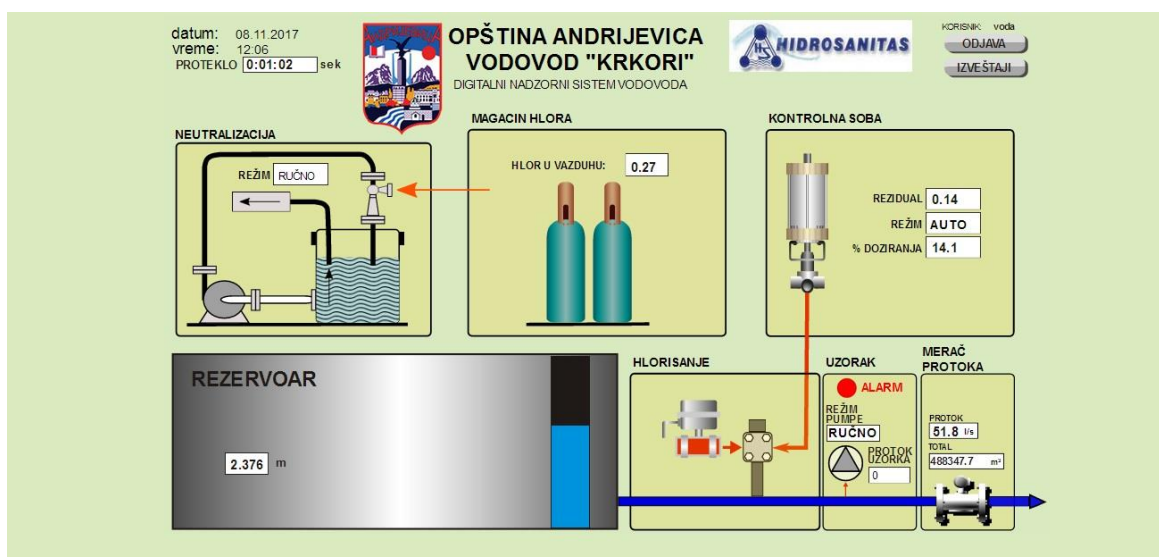
Vodovod je gravitacionog tipa, primarna mreža iznosi 15 km, po razvodima sekundarna mreža je u dužini od 16km. Pokrivenost vodovodnom mrežom je oko 25% .Primarni vodovod je izgrađen od cementno - azbestnih cijevi.

Cijena vode za pravna lica je 0,41€ /m³ (sa kanalizacijom 0,57€/m³). Cijena vode za fizička lica je 0,21€ m³ (sa kanalizacijom 0,25 € m³). Naplata u procentima iznosi oko 60%. Analizu i ispravnost

vode vrši svaki mjesec Institut za javno zdravlje iz Podgorice. U nastavku su slike programa za praćenje sistema i pregled potrošnje po danima.

Potrošnja			
	Datum	Ukupno [m3]	Potrošnja [m3]
1	07.11.2017	486058.5	4545.7
2	06.11.2017	481512.8	4541.2
3	05.11.2017	476971.6	4538.6
4	04.11.2017	472433.0	4539.7
5	03.11.2017	467893.3	4539.4
6	02.11.2017	463353.9	4538.7
7	01.11.2017	458815.2	4537.6
8	31.10.2017	454277.6	4534.6
9	30.10.2017	449743.0	2019.0
10	29.10.2017	447724.0	4332.9

Tabela 20 Tabelarni prikaz SCADA softvera o potrošnji vode

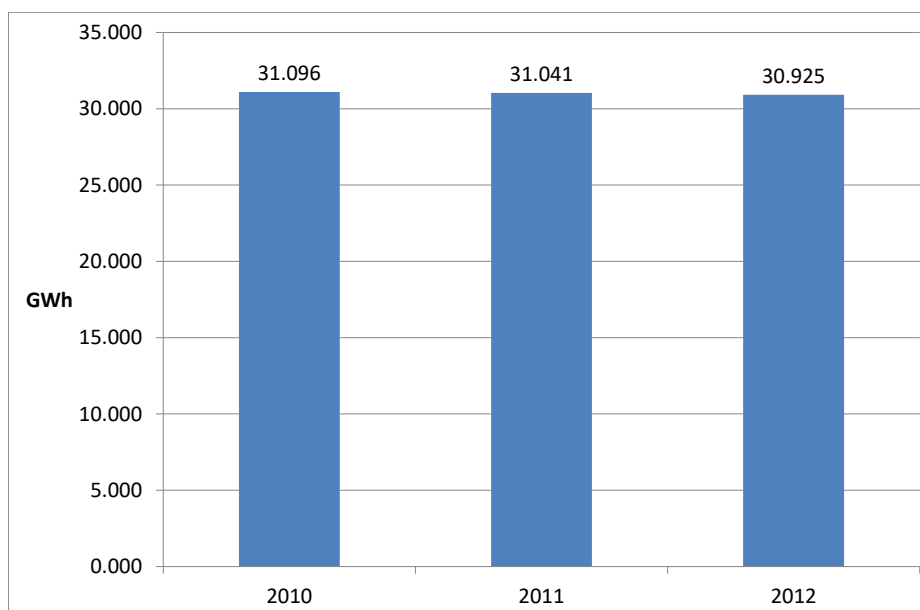
Slika 1 SCADA softver za praćenje sistema za vodosnabdijevanje

Snabdijevanje električnom energijom

Svi potrošači Opštine Andrijevica napajaju se iz EES-a Crne Gore preko TS Andrijevica 110/35 kV, (20 + 10) MVA i obližnje TS Andrijevica 35/10kV (2,5 + 2,5) MVA. TS 110/35 kV je priključena prema principu „ulaz - izlaz“ na dalekovod TS Berane - TS Trebješica. Dvostranim napajanjem stvoreni su uslovi na prenosnom nivou za sigurno snabdijevanje potrošača električnom energijom Andrijevice. Elektrodistributivna mreža je dvonaponska (10 kV i 0,4 kV), sa

nadzemnim vodovima u vangradskim područjima i kablovskim u gradskom području.¹⁶ Na teritoriji opštine Andrijevica postoji 54 distributivne trafostanice 10/0,4 kV i 1 distributivna trafostanica 35/10kV.

U Andrijevici ne postoje 35 kV potrošači, a u 2011. g. imala je dva potrošača na 10kV naponskom nivou. Ne raspolaže se informacijom o broju potrošača na niskom naponu po kategorijama.

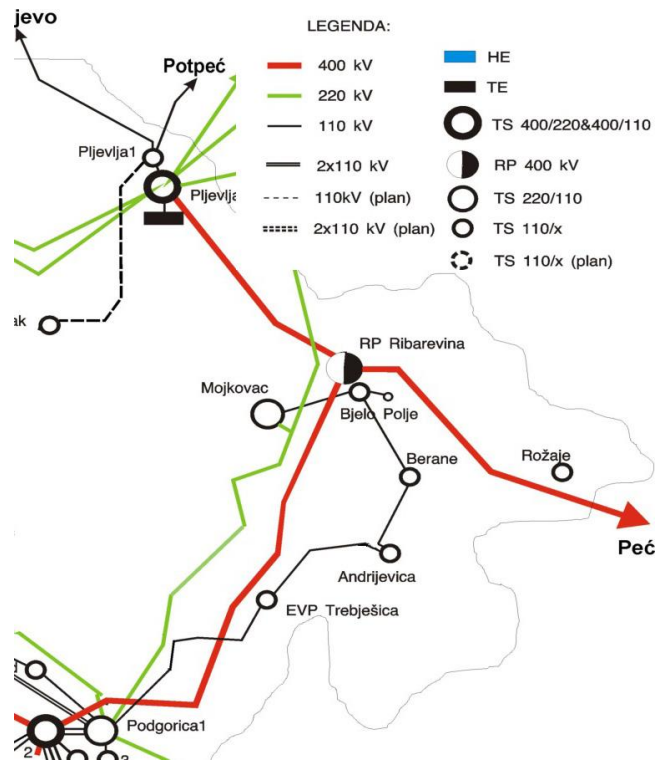

Grafikon 5 Realizovana električna energija konzuma Opštine u periodu 2004.-2011. g.

Svi potrošači Opštine Andrijevica napajaju se iz EES-a Crne Gore preko TS Andrijevica 110/35 kV, (20 + 10) MVA i obližnje TS Andrijevica 35/10kV (2,5 + 2,5) MVA. TS 110/35 kV je priključena prema principu „ulaz - izlaz“ na dalekovod TS Berane - TS Trebješica. Dvostranim napajanjem stvoreni su uslovi na prenosnom nivou za sigurno snabdijevanje potrošača električnom energijom Andrijevice u odnosu na prethodno rješenje sa „T - spojem“.

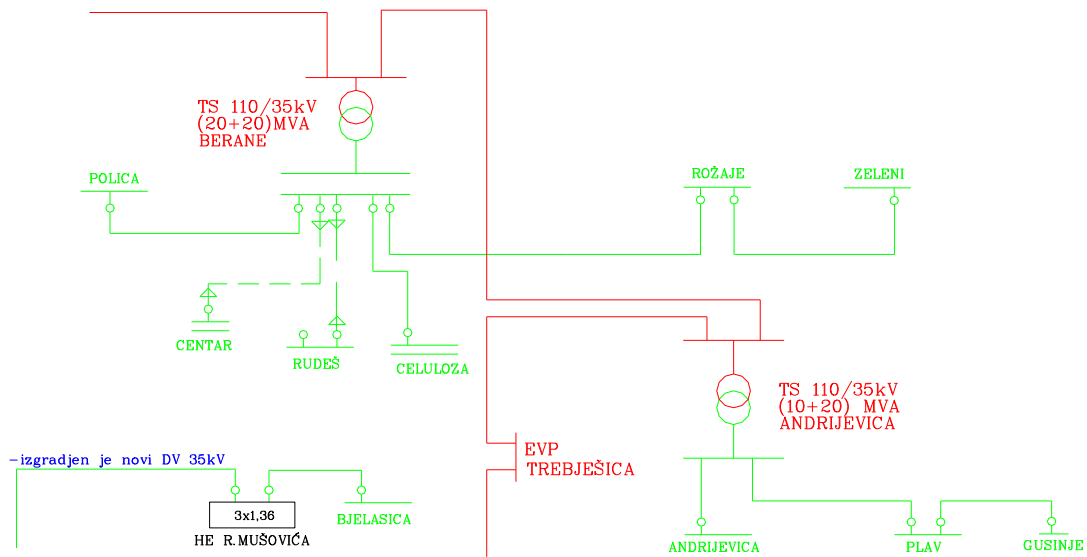
Elektrodistributivna mreža je dvonaponska (10 kV i 0,4 kV), sa nadzemnim vodovima u vangradskim područjima i kablovskim u gradskom području.

¹⁶Lokalni energetski plan Andrijevice

Slika 2 Pozicija Opštine Andrijevica u odnosu na prenosnu mrežu Crne Gore

Na sledećem grafikonu prikazana je šema 35 kV mreže sa konekcijom na napojnu 110/35 kV TS Andrijevica. Podaci o dužinama i presjecima kablovskih (KK) i vazdušnih vodova (VV) distributivne mreže gradskog i vangradskog područja nijesu bili raspoloživi.

Grafikon 6 Šema 35 kV mreže sa konekcijom na napojnu TS 110/35 kV Andrijevica i TS 110/35 kV Berane

Instalisane snage transformatora se kreću u širokom rasponu, zavisno starosti, kao i od toga da li je TS na gradskom ili vangradskom području. Podaci o snagama distributivnih transformatora nijesu bili raspoloživi.

Kategorija	Ukupno (km)			Gradski konzum (km)			Vangradski konzum (km)		
	KV	VV	Σ	KV	VV	Σ	KV	VV	Σ
10 kV			50,4			2			48,4
0,4 kV									
UKUPNO									

Tabela 21 Dužine kablovskih (KK) i vazdušnih vodova (VV) distributivne mreže

Podaci o broju distributivnih transformatora gradskog i vangradskog područja dati su u Tabeli 21.

Trafostanica	Ukupno		Gradski konzum		Vangradski konzum	
	broj	snaga MVA	broj	snaga MVA	broj	snaga MVA
35/10 kV	1	5	1	5		
10/0,4 kV	54	9,21	6	2,63	48	6,58
UKUPNO	55	14,21	7	7,63	48	6,58

Tabela 22 Broj distributivnih trafostanica na području Opštine

U vezi postojećeg stanja ED mreže Andrijevice može se izvesti nekoliko opštih ocjena:

1. Mogućnost dvostranog napajanja TS 110/35 kV Andrijevića, povoljno utiče na sigurno snabdijevanje konzuma Opštine, a ukupna instalirana snaga TS 110/35 kV od 30 MVA (10+20 MVA), pri sadašnjem vršnom opterećenju od 4,55 MW, predstavlja dovoljnu rezervu.
2. Uzimajući u obzir vršnu snagu konzuma, jedna TS 35/10 kV sa instaliranom snagom od 5 MVA nije dovoljna da obezbijedi pouzdano napajanje. Međutim, kako je pomenuta TS projektovana za 2 transformatora snaga po 4 MVA, to bi se zamjenom postojećih transformatora sa transformatorima snaga po 4 MVA obezbijedili uslovi za pouzdano napajanje konzuma i u slučaju ispada jednog od transformatora. S druge strane, uslovi sigurnog i ekonomičnog snabdijevanja zahtijevaju izgradnju novih i adekvatne rekonstrukcije postojećih objekata sekundarne 10 kV i 0,4 kV ED mreže.
3. Postojeći mrežni kapaciteti obezbjeđuju u gradskom području rezervno napajanje za slučaj jednostrukih kvarova na mreži 10 kV, tj. zadovoljavaju N-1 princip sigurnosti. Međutim, ovaj princip nije moguće ostvariti u većem dijelu vangradskog područja.

4. NN nadzemna mreža je najranjiviji dio distributivne mreže, posebno u brdsko-planinskim područjima. Karakterišu je često nedozvoljeno dugački monofazni izvodi manjih presjeka, što ima za posljedicu loše naponske prilike i velike elektroenergetske gubitke.
5. Da bi se podigao tehnički standard ED mreža u Opštini, naročito vangradskih, potrebni su opsežni investicioni zahvati za rekonstrukciju i izgradnju 10 kV vodova, većeg broja TS 10/0.4 kV i za izgradnju novih NN mreža adekvatnih karakteristika.

Uzimajući u obzir i značajan potencijal obnovljivih izvora energije, prvenstveno u obliku malih hidroelektrana, to će biti neophodno investirati u izgradnju 35 kV mreže kako bi se stekli uslovi za sigurno i kvalitetno plasiranje proizvedene energije.

Telekomunikacije i upotreba informacionih tehnologija

Opština Andrijevića pripada mrežnoj grupi sa pozivnim brojem 051, zajedno sa opštinama Berane, Plav i Rožaje. Pored telekomunikacione kanalizacije, elektronska komunikaciona infrastruktura obuhvata: antenske stubove na 7 lokacija i zgrade na 10 lokacija.¹⁷

Opština je pokrivena uslugama fiksne i mobilne telefonije, i prenosa audio vizuelnih medijskih sadržaja. Usluge u fiksnoj mreži pruža jedan operater – Crnogorski Telekom dok su u mobilnoj telefoniji zastupljena tri operatera: Crnogorski Telekom, Mtel i Telenor. Uslugu prenosa i distribucije audio vizuelnih medijskih sadržaja pružaju Crnogorski Telekom, Mtel i Total TV Montenegro dok pristup internetu pružaju Crnogorski Telekom i SBS Net Montenegro.

Od 2005. godine, na teritoriji opštine funkcioniše lokalni javni emiter Radio Andrijevića koji emituje adekvatan zabavno informativni sadržaj.

Bilježi se konstantan porast broja korisnika širokopojasnog interneta iz godine u godinu. U narednoj tabeli je dat broj korisnika ADSL-a u periodu od 2009 - 2016. godine.

Opština/ god.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Andrijevića	44	92	106	120	130	145	160	171

Tabela 23 Pregled broja korisnika širokopojasnog interneta po godinama

Kada je u pitanju fiksna telefonija, prethodne tri godine karakteriše smanjenje broja korisnika, dok je što se tiče korisnika mobilne telefonije pad zabilježen u toku 2015 god.

Godina/Broj korisnika	2014	2015	2016
Fiksna telefonija	721	547	503
Mobila telefonija	5997	6582	6173

Tabela 24 Pregled broja korisnika fiksne i mobilne telefonije za 2014, 2015 i 2016.god.

¹⁷www.ekip.me, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Na teritoriji opštine se nalazi Pošta Andrijevića, koja posluje u okviru regionalnog centra Berane, sa poštanskim brojem 84320.

Upravljanje otpadom

Sakupljanje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada, shodno Zakonu o upravljanju otpadom i Zakonu o komunalnim djelatnostima, obaveza je jedinica lokalne samouprave. Poslovi sakupljanja komunalnog otpada su povjereni preduzeću DOO Komunalno Andrijevića. Preduzeće raspolaže sa 40 kontejnera zapremine 3m³, 50 kontejnera zapremine 1,1m³, 50 kanti od 240 l i 100 kanti od 50 l a za obavljanje poslova iz svojih nadležnosti posjeduje sledeća vozila: Mercedes atego godina proizvodnje 2015. za kontejnere od 3m³ i Volvo godina proizvodnje 2012, za kontejnere 1.1m³. Preduzeće zapošljava 24 radnika (dvoje sa VSS spremom, troje sa VŠS, devetoro sa SSS, petoro sa NK i pet KV).

Sakupljanje otpada se uglavnom vrši od subjekata koji se nalaze u urbanom dijelu opštine, dok su ruralni dijelovi opštine slabo pokriveni ovom vrstom usluga. Iz tog razloga, u ruralnim oblastima se na pojedinim lokacijama pojavljuju neuređena odlagališta otpada. Obzirom da je turizam jedan od prioriteta razvoja opštine lokalna samouprava i komunalno preduzeće bi nizom mjera trebali u što kraćem roku riješiti probleme odlaganja otpada u ruralnim oblastima.

Skladištenje svog otpada vrši se na privremenoj lokaciji „Sućeska“ koja je od grada udaljena 5km, a nalazi se uz magistralni put Andrijevića-Plav. Pored ovog na teritoriji opštine se nalaze i neuređena odlagališta otpada i to¹⁸:

Odlagališta od 100m³ do 1000m³	Vrsta otpada	Količina otpada
Glavica Rive	Komunalni	700m ³
Prla	Drvni otpad-pilotina	900m ³
Gnjilišta	Drvni otpad-pilotina	900m ³
Bojoviće		800m ³
Odlagališta veća od 1000m³		
Odlagalište Sućeska	Miješani komunalni otpad	3.000m ³

Tabela 25 Neuređena odlagališta otpada

Prema raspoloživim podacima, uslugom sakupljanja otpada je u 2013. i 2014. god. bilo obuhvaćeno 668 domaćinstava dok je u 2015. taj broj bio znatno manji pa je uslugama bilo obuhvaćeno 400 domaćinstava. Ista situacija je sa brojem pravnih lica koja su obuhvaćena

¹⁸ Izvor: Lokalni plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period 2016 – 2020

uslugama pa je u 2013. i 2014. god usluge korsitilo 80 pravnih lica, dok se taj broj u 2015. smanjio na 51.

Prema podacima iz Državnog plana upravljanja otpadom, količinski sastav generisanog komunalnog otpada prema komponentama u opštini Andrijevića za 2013.god je iznosio:

Organski otpad	381 t	32,12%
Papir i karton	154	12,98%
Staklo	101	8,51%
Metali	32	2,69%
Drvo	30	2,52%
Kompozitna ambalaža	44	3,71%
PET i plastika	207	17,45%
Tekstil	33	2,78%
Inertni otpad (uključujući građevinski otpad i šut)	27	2,27%
Opasni otpad	7	0,59%
Zeleni otpad	60	5,06%
Ostalo	107	9,02%
UKUPNO	1.186	100%

Tabela 26 Količinski sastav generisanog komunalnog otpada prema komponentama

Dakle, može se zaključiti da je najveća količina otpada organski otpad, papir, karton, pet i plastika pa bi u narednom periodu trebalo primijeniti odgovarajuće prakse kada je u pitanju tretman otpada, a u cilju smanjenja ukupne količine otpada i efikasnijem upravljanju otpadom. (kompostiranje, primarna selekcija otpada ili izdvajanje otpada na izvoru nastanka, obezbjeđivanje potrebne opreme i infrastrukture itd.).

Upravljanje otpadnim vodama

Dužina postojeće kanalizacione mreže u opštini Andrijevića iznosi aproksimativno 3 km. Na nju je priključeno oko 1000 korisnika dok privredni objekti i škole nisu priključeni na mrežu, već imaju svoje septičke jame. Kolektor koji se nalazi na obali rijeke Zlorečice ne vrši svoju funkciju, pa se na kraju otpadne vode izlivaju u rijeke Zlorečicu i Lim bez bilo kakvog tretmana. Ostatak populacije koristi septičke jame, od kojih mnoge nisu propisno izgrađene. Začepljenja cijevi su česta, i uglavnom su izazvana odlaganjem čvrstog otpada, nagomilavanjem mulja i malim prečnicima. Slivnici nemaju otvore u kojima bi se taložili mulj i teži materijali. Kao i u uličnoj kanalizaciji, česta su začepljenja i u stambenim zgradama. Održavanje kanalizacione odvoda je takođe odgovornost DOO "Vodovod i kanalizacija", čak i prije priključivanja na uličnu kanalizaciju.

Master plan za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda u centralnom i sjevernom regionu Crne Gore (2005) predviđa izgradnju kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, u dvije faze.

Faza 1 predviđa izgradnju 589m primarnog cjevovoda i 140m sekundarnih cjevovoda, kao i izgradnju pumpne stanice i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda procijenjenog kapaciteta 2.150 ekvivalentnih stanovnika (ES). Procijenjena vrijednost faze 1 je 1.059.572 eura.

Faza 2 predviđa izgradnju 3.803m primarnog cjevovoda i 9.780m sekundarnih cjevovoda, dvije pumpne stanice i proširenje kapaciteta postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za još 2.150 ES. Procijenjena vrijednost faze 2 je 2.656.708 eura.

Ukupna vrijednost investicije koja obuhvata građevinske radove u okviru faza 1 i 2, prema procjeni iz Master plana (2005) iznosi 3.716.280 eura.

Projektna dokumentacija, kojom će preciznije biti definisan obuhvat projekta i troškovi, još uvijek nije izrađena.

Najprije treba izraditi studiju izvodljivosti projekta, napraviti katastar podzemnih instalacija, pripremiti geodetske podloge, pripremiti projektnu dokumentaciju i izvršiti procjenu uticaja na životnu sredinu, sprovesti tenderske procedure, rekonstruisati djelove kanalizacionog sistema koji su u lošem stanju, povećati njihov kapacitet gdje on ne zadovoljava potrebe, izgraditi novu mrežu kojom će biti obuhvaćeni korisnici koji trenutno nijesu povezani na kanalizacioni sistem i izgraditi postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.

Ovaj projekat je potreban da bi se otpadne vode proizvedene u gradu efikasno sakupljale i na kraju odvele do postrojenja za prečišćavanje, kao i da bi se naselja koja koriste septičke jame priključila na gradski kanalizacioni sistem. Procjenjuje se da će realizacijom projekta na kanalizacioni sistem biti povezano do 2000 stanovnika.

Komunalna infrastruktura

U okviru komunalne infrastrukture Andrijevića ima:

Pijaca

Uređena i rekonstruisana zelena pijaca u skladu sa savremenim načinom prometa robe postoji samo u Andrijevići.

Stočna pijaca

Ranije se stoka prodavala na putu ka opštini Plav. Ova pijaca je bila bez odgovarajućih sanitarija, pristupnih puteva ili sistema za registraciju kupljene i prodane stoke. Trgovci nijesu imali pristup vagama, a prodaja se vršila na osnovu slobodne procjene težine. Završetkom izgradnje 2006. godine, stočna pijaca u Andrijevići je dobila: prostor za prijem stoke; posebne štandove za

perad, sitnu i krupnu stoku; vagu za mjerenje stoke; sanitarije; kao i rampe za utovar i istovar stoke.

Groblja

Sva naselja imaju odgovarajuća groblja, pojedina naselja i nekoliko. Seoska groblja se uređuju dobrovoljnim priložima i radnim angažmanom mještana, a čestu su zapuštena, potrebno je ograđivanje i slično.

Veterinarska stanica

Aktivna veterinarska stanica postoji samo u Andrijevići

Uličnim i javnim površinama upravlja Društva sa ograničenom odgovornošću "Komunalno" Andrijevića.

Gradski trg je nedavno rekonstruisan, kao i trotoari i zelene površine u strogom centru grada. Međutim, Andrijevića je dominantno ruralna sredina, i van gradskog jezgra ne postoje uređene površine za pješake pored važnih saobraćajnica, i česte su saobraćajne nesreće, često i sa smrtnim ishodom. Ovo je pogotovo značajno za učenike osnovnih i srednjih škola koja pješake svakodnevno. Takođe i autobuska stajališta nisu dovoljno dobro uređena.

Upravljanje šumama i zaštita biodiverziteta

Šume i šumsko zemljište opštine Andrijevića pokrivaju površinu od 17434ha, od čega je šumom pokriveno 15557 ha ili 55% teritorije opštine. Stepenn šumovitosti ima trend povećanja, obzirom da se, usled sve manjeg korištenja pašnjaka, na znatnoj površini obnavlja šuma. Većina šuma na teritoriji opštine Andrijevića je u državnom vlasništvu (oko 80%), od kojih se dio dodjeljuje za koncesionu djelatnost. Prema strukturi, dominiraju prirodne šume. Listopadne šume pokrivaju 12726 ha (72%) dok četinari zauzimaju 4708ha (28%). U skladu sa planom Uprave za šume, nadležnim organom kada je u pitanju gazdovanje šumama, preduzima se set mjera za zaštitu šuma i šumskog zemljišta. Međutim, evidentni su slučajevi nelegalne eksploatacije šume što za posledicu ima niz negativnih pojava, erozija zemljišta, oštećenja šumskih puteva i sl.

Šumsko područje opštine Andrijevića raspolaže sa velikim brojem vrsta šumskih plodova koji uključuju borovnicu, malinu, kupinu, razne vrste pečuraka, ljekovitog bilja i dr. Ovo je veoma važan resurs za razvoj ovog područja, u smislu obezbjeđivanja prihoda za ruralno stanovništvo. Međutim, nedovoljna edukacija lokalnog stanovništva o održivim načinima eksploatacije i sakupljanja šumskih plodova može dovesti do ugrožavanja ovog resursa u narednom periodu. Iz tog razloga potrebno je sa više pažnje pristupiti razvoju ovog sektora kako bi se ostvarili dugoročni benefiti za lokalnu zajednicu.

Opština Andrijevića raspolaže sa značajnim resursima kada je u pitanju flora i fauna pa se među biljnim i životinjskim vrstama izdvaja značajan broj endema, relikta i zaštićenih vrsta od posebnog značaja. Nacionalni Park Biogadska Gora dijelom zahvata i opštinu Andrijevića i pod posebnim je režimom zaštite, a skupština opštine Andrijevića je u avgustu 2015.god donijela odluku o proglašenju Regionalnog parka "Komovi", koji pored teritorije opštine Andrijevića obuhvata i djelove opština Kolašin i Podgorica, čime su stvorene dobre osnove za dalji razvoj ovog područja. Ovom Odlukom, dio planinskog masiva Komova, koji se nalazi na teritoriji Opštine Andrijevića, proglašen je zaštićenim prirodnim dobrom od lokalnog značaja i svrstava se u II kategoriju zaštićenog prirodnog dobra. Ukupna površina Regionalnog parka Komovi iznosi 24.6km² i obuhvata katastarske parcele upisane u katastarskoj opštini KO Jošanica.

3.6 ADMINISTRATIVNI I FINANSIJSKI KAPACITETI

Administrativni kapaciteti

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta lokalne uprave utvrđena je:

- unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta;
- način rukovođenja;
- ovlašćenja i odgovornost;
- vršenje poslova i zadataka;
- naziv i raspored radnih mjesta po organizacionim jedinicama;
- broj službenika i namještenika potrebnih za vršenje poslova i zadataka;
- potrebni uslovi za radno mjesto;
- opis posla za svako radno mjesto.

Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave utvrđena je organizacija, djelokrug i način rada organa lokalne uprave opštine Andrijevića i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Prema Odluci konstituisan je Sekretarijat lokalne uprave u okviru kojeg su:

- Odjeljenje za budžet i trezor,
- Odjeljenje lokalnih javnih prihoda,
- Odjeljenje za privredu i uređenje prostora,
- Biro za zajedničke poslove i osam samostalnih referata

Pored Sekretarijata poslove lokalne uprave obavljaju:

- Komunalna policija
- Služba zaštite
- Centar za informacioni sistem

Većina kadrova u lokalnoj upravi je sa stečenim visokim obrazovanjem i radnim iskustvom. Ovi kadrovi su prošli i prolaze različite obuke tokom svog angažovanja i nivo njihove osposobljenosti je na zavidnom nivou u pogledu funkcionisanja lokalne uprave. Obzirom da se kapitalne investicije sve više vežu za finansiranje iz EU fondova potreba za stručnim kadrovima je izražena. Tehnički kapaciteti su zadovoljavajući. Objekat opštinske administracije je opremljen novom

računarskom opremom, internet pristup je omogućen i sve kancelarije posjeduju odgovarajući kancelarijski materijala (radni stolovi, stolice, štampači, računari i slično).

Pored organa lokalne uprave na teritoriji opštine funkcionišu organizacione jedinice organa državne uprave koje pružaju usluge građanima u okviru svojih nadležnosti i djelokruga. To su: služba javnih prihoda, uprava za nekretnine, uprava za šume, centar bezbjednosti, područne jedinice Zavoda za zapošljavanje Berane, Centra za socijalni rad i penzijsko i socijalno osiguranje i Filijala za zdravstveno osiguranje Crne Gore koja je dio organizacije Fonda zdravstva Crne Gore.

Finansijski kapaciteti

Izvor budžetskih prihoda opštine uključuje prihode po osnovu poreza, taksi, naknada, prodaje nepokretnosti i sl., ali najznačajniji izvor budžetskih prihoda su transferi iz Egalizacionog fonda, koji posljednjih godina čine značajan procenat ukupnih budžetskih sredstava. Značaj ostalih izvora budžetskih prihoda se u budžetu 2014. i 2015. godine nije bitno razlikovao pa je, posle sredstava iz egalizacionog fonda, većina planiranih prihoda poticala od poreza, naknada i donacija. U 2016. god bilježi se značajan porast prihoda od donacija koje su, pored transfera iz egalizacionog fonda, predstavljale glavni izvor prihoda budžeta u toj godini.

Opis/Godina	2014	2015	2016
Porezi	203,500.00	170,500.00	161,500.00
Takse	19,500.00	20,000.00	23,900.00
Naknade	125,700.00	123,000.00	184,500.00
Ostali prihodi	23,500.00	39,000.00	36,000.00
Primici od prodaje nefinansijske imovine	40,000.00	26,000.00	
Sredstva prenešena iz prethodne godine	311,937.42	350,416.32	353,540.79
Donacije	60,000.00	80,000.00	656,751.58
Transferi	715,926.00	829,111.00	990,033.45
Pozajmice i krediti			90,000.00
Ukupno	1,500,063.42	1,638,027.32	2,496,225.82

Tabela 27 Pregled planiranih prihoda budžeta 2014, 2015, 2016.god

Što se tiče budžetskih rashoda, najznačajniji dio je bio opredijeljen za kapitalne izdatke, bruto zarade i doprinose, i transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru. U 2016 godini se bilježi porast ulaganja u kapitalne investicije koje je u odnosu na prethodne dvije godine povećano skoro tri puta. Kapitalne investicije su se uglavnom odnosile na rekonstrukciju gradskog vodovoda, izgradnju MHE Krkori, rekonstrukciju kasarne u Jošanici i održavanje lokalnih puteva.

Opis/Godina	2014	2015	2016
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	355,446.93	355,650.32	379,651.32
Ostala lična primanja	42,500.00	40,600.00	54,300.00
Rashodi za materijal	39,400.00	30,300.00	42,300.00
Rashodi za usluge	52,750.00	48,950.00	58,400.00
Rashodi za tekuće održavanje	13,000.00	10,000.00	15,300.00
Kamate			2,126.00
Subvencije	3,600.00	18,000.00	4,500.00
Ostali izdaci	35,600.00	22,300.00	26,600.00
Prava iz oblasti socijalne zaštite	500.00	10,500.00	500.00
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	338,260.00	361,526.00	478,370.00
Ostali transferi	113,000.00	138,000.00	200,000.00
Kapitalni izdaci	359,000.00	475,000.00	1,154,751.58
Otplata dugova	62,201.00	62,201.00	
Otplata obaveza iz prethodnog perioda	39,805.49	20,000.00	31,926.92
Tekuća budžetska rezerva	35,000.00	35,000.00	37,500.00
Stalna budžetska rezerva	10,000.00	10,000.00	10,000.00
Ukupno	1,500,063.42	1,638,027.32	2,496,225.82

Tabela 28 Pregled planiranih rashoda budžeta za 2014, 2015, 2016 god.

Procenat izvršenje budžeta u prethodnim godinama je na zadovoljavajućem nivou, obzirom da procenat ostvarenja godišnjeg plana budžeta u 2014 i 2015 godini, iznosio 102% odnosno 103%, dok je procenat ostvarenja godišnjeg plana budžeta u 2016 88,97%. Budžet opštine za 2017 sadrži prihode i rashode u iznosu od 2.201.502,75€.

Prihodi se raspoređuju na:

1. Tekući rashod u iznosu od 1.266.230,15 €
2. Kapitalni rashodi u iznosu od 895.272,60 €
3. Tekuća budžetska rezerva u iznosu od 30.000,00 €
4. Stalna budžetska rezerva u iznosu od 10.000,00 €

3.7 ANALIZA REALIZACIJE STRATEŠKOG PLANA RAZVOJA OPŠTINE ANDRIJEVIĆA ZA PRETHODNI VREMENSKI PERIOD (2012-2017)

Opština Andrijevića je strateškim planom razvoja za period 2012 – 2017 definisala četiri prioriteta, sa opštim i posebnim ciljevima. Ukupna planirana vrijednost za realizaciju prioriteta

projekata iznosila je 3.694,000€. Tokom petogodišnjeg perioda realizovano je 2.690, 000 € ili 72,82% planiranog budžeta. Projekti su finansirani iz različitih izvora i to:

Izvor finansiranja	€	%
Opštinski budžet	294.000	10,93
Državni budžet	396.000	14,72
EU fondovi	450.000	16,73
Međunarodne organizacije	525.000	19,52
Kreditna sredstva	1.025.000	38,10
Ukupno	2.690, 000	100,00

Tabela 29 Izvori finansiranja projekata

Ukupno je realizovano 15 projekata, od čega je 7 u okviru prioriteta 1. *Unaprijeđen ekonomsko proizvodni sistem i ostvaren rast životnog standarda*. Slijedi pregled realizovanih projekata po priritetima.

	Naziv projekta	Period realizacije	Iznos
Prioritet 1: Unaprijeđen ekonomsko proizvodni sistem i ostvaren rast životnog standarda	Izrada projektne dokumentacije za mHE na Mojanskoj rijeci	2013-2016	350000
	Izrada projektne dokumentacije za mHE na rijeci Kuckaji	2013-2016	200000
	Projekat izgradnje mini hidro-elektrane na gradskom vodovodu	2014	500000
	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju Eko katuna Rujišta	2013-2014	30000
	Osnivanje Turističke organizacije	2012	15000
	Izgradnja infrastrukture ribolovačkog doma	2013	10000
	Izgradnja sušare u Konjusima	2012-2014	70000
Prioritet 2: Andrijevića je infrastrukturno i prostorno uređena	Izgradnja mosta na Limu u Zoriće	2014	200000
	Rekonstrukcija gradskog	2012-2013	800000

sredina	vodovoda Krkori		
	Izgradnja stambene zgrade	2014	200000
	Postavljanje fasada na stambenim zgradama	2013-2016	50000
Prioritet 3: Očuvana životna sredina	Izrada projekta regulacije korita rijeke Lima	2016-2017	70000
	Formiranje službe zaštite od elementarnih nepogoda i požara	2012	15000
	Izgradnja vatrogasnog doma	2012	150000
Prioritet 4: Unaprijeđeno funkcionisanje društvenih djelatnosti i poboljšan društveni život	Opremanje kabineta za fiziku, hemiju i biologiju	2013	20000

Tabela 30 pregled realizovanih projekata po priritetima

Kada je u pitanju sprovođenje starog strateškog plana, može se reći da je lokalna samouprava zadovoljna stepenom ispunjenosti plana od 72%. Ono što se pojavljuje kao kontinuirana poteškoća jeste činjenica da su potrebe građana velike, određene intervencije jako skupe (kao na primjer infrastruktura), a da je budžet lokalne samouprave jako limitiran. Međutim, pregledom izvora finansiranja može se vidjeti da su sredstva iz budžeta opštine korištena za svega 11% finansiranja prioriteta iz strateškog plana, 38% su sredstva iz kredita, što su takođe ulaganja lokalne samouprave, ali je jako dobar pokazatelj da su država, EU i međunarodne organizacija finansirale preko 50% prioriteta projekata. Ova vrsta podrške je maloj lokalnoj samoupravi kao što je Andrijevića od velikog značaja, i u budućem period će se voditi računa da ovaj procenat bude isti ili veći.

3.8 SWOT ANALIZA

SWOT analiza lokalnog ekonomskog razvoja, poslovanja i investiranja, SWOT analize sektora turizma i poljoprivrede, SWOT analiza socijalnih pitanja, SWOT analizu životne sredine.

Lokalni ekonomski razvoj

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> ○ Značajni prirodni resursi. ○ Efikasna lokalna samouprava. ○ Dobri i uspješni primjeri privlačenja stranih investicija. ○ Prema zvaničnim statistikama, kontinuiran rast registrovanih privrednih subjekata i broja zaposlenih u njima. ○ Povjerenje postojećih privrednih 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Preduzetnički duh na niskom nivou, pogotovo kod mladih ljudi. ○ Nedostatak sredstava za ulaganje u pokretanje preduzetničke aktivnosti. ○ Loša infrastrukturna povezanost, velika udaljenost od tržišta u centralnom u južnom dijelu Crne Gore. ○ Nedostatak pouzdanih statističkih podataka

<p>subjekata u lokalnu samoupravu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Veliki broj uslužnih djelatnosti kod registrovanih preduzeća. ○ Udruživanje u klastere u 3 postojeća sektora. ○ Dobra podrška opštinskih institucija. ○ Postojeća preduzeća spremna da svoja iskustva podijele sa novim preduzećima. 	<p>na nivou opštine po sektorima, kako bi se moglo pravilno planirati, analizirati i donositi odluke koje bi pospješile preduzetništvo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kvalifikovanost srednjeg menadžmenta. ○ Nelojalna konkurencija i siva ekonomija. ○ Mali broj proizvodnih djelatnosti kod registrovanih preduzeća. ○ Nizak nivo saradnje među postojećim preduzećima. ○ Nesigurno tržište.
Šanse	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> ○ Auto put koji će proći kroz Andrijevicu. ○ Otvaranje Regionalnog biznis centra u Beranama. ○ Obuke i programi za unapređenje znanja koje sprovode institucije i međunarodni projekti. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nizak nivo informacija o stranom tržištu. ○ Nepristupačnost servisa koju potpomažu preduzetništvo. ○ Visoke kamate kod bankarskog sektora. ○ Nedostatak važnih statističkih podataka za preduzetništvo na opštinskom nivou i kod MONSTAT-a.

Turizam

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> ○ Značajni prirodni resursi ○ Efikasna lokalna samouprava ○ Proglašenje regionalnog parka prirode Komovi kao preduslov za razvoj održivog turizma ○ Značajno interesovanje turista za zonu Komova ○ Pojačano interesovanje za razvoj seoskog turizma ○ U vlasništvu opštine značajni objekti koji mogu služiti kao centri za razvoj turizma – eko katun Štavna, nekadašnja karaula u Jošanici, Planinarski dom Krivi do ○ Bolje prakse vezano za odlaganje čvrstog otpada od opština u okruženju, jača svijest lokalnog stanovništva. ○ Neposredna blizina nacionalnih parkova Biogradska gora i Prokletije ○ Poljoprivredno aktivno stanovništvo u zonama od značaja za turizam 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Preduzetnički duh na niskom nivou ○ Nedostatak sredstava za ulaganje u pokretanje preduzetničke aktivnosti vezano za turističke usluge ○ Još uvijek brojne turistički nevalorizovane zone na teritoriji opštine (Zeletin, Balj, cijeli potez planina od Komova do Zeletina) ○ Nedostatak infrastrukture (značajne putne dionice koje bi povezale važne turističke tačke kao npr put od Mojanske rijeke do Carina ili od Kutu do Grnčara) ○ Nedovoljno turističke infrastrukture vezano za biciklizam, planinarenje, mušičarenje i slične avanturističke aktivnosti ○ Nerazvijeni kapaciteti za razvijanje ponude i pružanje usluga u turizmu
Šanse	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> ○ Prokogranični pozivi koji imaju za prioritet 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Potencijalno neodrživo korištenje prirodnih

<p>razvoj turističke ponude</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Prekogranični region Prokletije, strategija i grant šema ○ Pozivi koje organizuje Ministarstvo turizma i NTO ○ Značajnije aktivnosti u budućnosti od strane Ministarstva poljoprivrede vezano za seoski turizam ○ Voljnost Vojske Crne Gore da pomogne u rješavanju infrastrukturnih prepreka 	<p>resursa van kontrole lokalne samouprave.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nedostatak jasnije strategije za razvoj planinskog turizma na državnom nivou ○ Nodovoljna pažnja usmjerena ka sjeveru kada je u pitanju razvoj turističke ponude. ○ Kašnjenje opštine Kolašin sa proglašenjem regionalnog parka prirode Komovi ○ Odluka Podgorice da oformi preduzeće kako bi samostalno upravljali svojom teritorijom regionalnog parka prirode Komovi
--	--

Poljoprivreda

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> ○ Značajni prirodni resursi. ○ Efikasna lokalna samouprava. ○ Dobri i uspješni primjeri upotrebe sredstava iz državnog i lokalnog budžeta. ○ U izgradnji Kuća voća sa značajnim kapacitetima za preradu i skladištenje voća. ○ Veći broj stanovnika opštine živi u ruralnim područjima. ○ Zdrava sredina, a poljoprivredna proizvodnja u prošlosti nije prouzrokovala zagađenja u smislu upotrebe pesticida i herbicida. ○ Malinarstvo i voćarstvo generalno u poslednjih nekoliko godina značajno unaprijeđeno. ○ Posjedovanje laktofriza dobijenih iz starog prekograničnog projekta koji se mogu staviti u funkciju sirare u Plavu ili u Berinama. ○ Jako značajan broj sertifikovanih organskih proizvođača voća u maloj opštini kao što je Andrijevica. ○ Postojanje udruženja poljoprivrednih proizvođača 	<ul style="list-style-type: none"> ○ U ruralnim područjima uglavnom staračka domaćinstva, mali broj mladih ljudi. ○ Nedostatak sredstava za ulaganje u pokretanje poljoprivrednih aktivnosti u nekom većem obimu. ○ Nedostatak modernih tehnologija za poljoprivrednu proizvodnju i preradu ○ Jako mali prerađivački kapaciteti ○ Mali obim proizvodnje kod većine poljoprivrednih proizvođača ○ Nedovoljna povezanost poljoprivredne proizvodnje i turističkog sektora ○ Male i ograničene marketinške aktivnosti kada su u pitanju lokalni proizvođači. ○ Velika površina poljoprivrednog zemljišta koje se ne upotrebljava. ○ Sve manji broj stočara u katunima. ○ Infrastrukturni problemi, pogotovo u katunima (loši ili nepostojeći putevi, nedostatak električne energije i slično).
Šanse	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> ○ Sve veći fondovi za podršku poljoprivrednoj proizvodnji. ○ Tradicionalno dobra komunikacija sa Ministarstvom poljoprivrede. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Širenje bolesti stabala šljive. ○ Bolesti koje napadaju stočni fond. ○ Niska konkurentnost na crnogorskom tržištu zbog visokog stepena uvoza poljoprivrednih

<ul style="list-style-type: none"> ○ Pokretanje proizvodnje u nekadašnjoj mljekari Zora, kao i mini sirara u Plavu i u Beranama, što može značiti šansu za stočare iz Andrijevice. 	<p>proizvoda i malog obima proizvodnje lokalnih poljoprivrednika.</p>
---	---

Životna sredina

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> ○ Značajni prirodni resursi. ○ Razvijena svijest o važnosti očuvanja životne sredine u odnosu na okruženje. ○ Vodeni resursi koji su na održiv način valorizovani ○ Mali broj stanovnika opštine omogućuje relativno laku edukaciju po pitanju reciklaže otpada i sličnih praksi koje bi pomogle očuvanju životne sredine. ○ Već otpočete procedure vezano za uređenje reciklažnog dvorišta u Andrijevići. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nedostatak sredstava da se na kvalitetan način reguliše odlaganje čvrstog otpada i otpadnih voda. ○ Značajan pad u broju stanovnika od kojih se organizovano prikuplja otpad. ○ Nepostojanje kapaciteta za reciklažu otpada. ○ Nedostatak sredstava za ulaganje u širenje mreže domaćinstava koja bi se uključila u organizovano prikupljanje otpada, nabavku mehanizacije i opreme. ○ Neuređena odlagališta otpada u ruralnim područjima. ○ Mali broj stanovnika raštrkan na relativno velikoj teritoriji, udaljenost ruralnih područja što poskupljava troškove prikupljanja otpada.
Šanse	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> ○ Proglašenje regionalnog parka prirode Komovi od strane sve tri opštine. ○ Prekogranični i drugi evropski fondovi koji se mogu koristiti za unapređenje sektora životne sredine. ○ Regionalni princip kada je u pitanju prikupljanje otpada, što će pojeftiniti cijenu uređenog odlaganja otpada po opštini. ○ Interesovanje stranih investitora za hidro potencijale opštine. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nedostatak kontrole na državnom nivou kada je u pitanju eksploatacija prirodnih resursa. ○ Komplikovane procedure za regionalnu deponiju, problem i velika vrijednost investicije usporavaju proces.

Socijalna pitanja

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> ○ Mreža osnovnih škola na teritoriji opštine ○ Postojanje Srednje škole ○ Dostupnost zdravstvenih usluga koje 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Neadekvatna opremljenost školskih objekata ○ Deficit pojedinih kadrova u Domu Zdravlja

<p>pruža Dom Zdravlja</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Postojanje objekta Doma kulture u gradu i višenamjenskih domova mjesnih zajednica ○ Odjeljenja zavoda za zapošljavanje i centra za socijalni rad 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Veoma izražena migracija, pogotovo mladih ljudi ○ Veliki broj staračkih domaćinstava ○ Smanjenje broja učenika ○ Nedovoljan broj kulturnih manifestacija ○ Veliki broj nezaposlenih lica ○ Nepostojanje adekvatnog smještaja za žrtve porodičnog nasilja
Šanse	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> ○ Raspoloživi EU I drugi fondovi ○ Postojanje visoko obrazovnih institucija u susjednim opštinama ○ Šanse za obezbjeđenje prihoda u sektoru poljoprivrede I turizma I zapošljavanje mladih ljudi ○ Podsticajne mjere ministarstva poljoprivrede 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nizak prirodni priraštaj ○ Migracija stanovništva u gradove centralne i južne CG i inostranstvo ○ Dugoročna nezaposlenost

Opšta SWOT analiza

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none">○ Značajni prirodni resursi.○ Efikasna lokalna samouprava.○ Dobri i uspješni primjeri privlačenja stranih investicija.○ Prema zvaničnim statistikama, kontinuiran rast registrovanih privrednih subjekata i broja zaposlenih u njima.○ Proglašenje regionalnog parka prirode Komovi kao preduslov za razvoj održivog turizma, druge zaštićene zone u okruženju○ Značajno interesovanje turista za zonu Komova○ U vlasništvu opštine značajni objekti koji mogu služiti kao centri za razvoj turizma – eko katun Štavna, nekadašnja karaula u Jošanici, Planinarski dom Krivi do○ Bolje prakse vezano za odlaganje čvrstog otpada od opština u okruženju, jača svijest lokalnog stanovništva.○ Dobri i uspješni primjeri upotrebe sredstava iz državnog i lokalnog budžeta.○ U izgradnji Kuća voća sa značajnim kapacitetima za preradu i skladištenje voća.○ Zdrava sredina, a poljoprivredna proizvodnja u prošlosti nije prouzrokovala zagađenja u smislu upotrebe pesticida i herbicida.○ Malinarstvo i voćarstvo generalno u poslednjih nekoliko godina značajno unaprijeđeno.○ Jako značajan broj sertifikovanih organskih proizvođača voća u maloj opštini kao što je Andrijevića.○ Postojanje udruženja poljoprivrednih proizvođača○ Vodeni resursi koji su na održiv način valorizovani○ Mali broj stanovnika opštine omogućuje relativno laku	<ul style="list-style-type: none">○ Preduzetnički duh na niskom nivou, pogotovo kod mladih ljudi.○ Nedostatak sredstava za ulaganje u pokretanje preduzetničke aktivnosti.○ Loša infrastrukturna povezanost, velika udaljenost od tržišta u centralnom u južnom dijelu Crne Gore.○ Nedostatak pouzdanih statističkih podataka na nivou opštine po sektorima, kako bi se moglo pravilno planirati, analizirati i donositi odluke koje bi pospješile preduzetništvo.○ Kvalifikovanost srednjeg menadžmenta.○ Nelojalna konkurencija i siva ekonomija.○ Mali broj proizvodnih djelatnosti kod registrovanih preduzeća.○ Nizak nivo saradnje među postojećim preduzećima. ○ Još uvijek brojne turistički nevalorizovane zone na teritoriji opštine (Zeletin, Balj, cijeli potez planina od Komova do Zeletina)○ Nedostatak infrastrukture (značajne putne dionice koje bi povezale važne turističke tačke kao npr put od Mojanske rijeke do Carina ili od Kuti do Grnčara)○ Nedovoljno turističke infrastrukture vezano za biciklizam, planinarenje, mušičarenje i slične avanturističke aktivnosti○ U ruralnim područjima uglavnom staračka domaćinstva, mali broj mladih ljudi.○ Nedostak modernih tehnologija za poljoprivrednu proizvodnju i preradu○ Jako mali prerađivački kapaciteti○ Mali obim proizvodnje kod većine poljoprivrednih proizvođača○ Nedovoljna povezanost poljoprivredne proizvodnje i

<p>edukaciju po pitanju reciklaže otpada i sličnih praksi koje bi pomogle očuvanju životne sredine.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Već otpočete procedure vezano za uređenje reciklažnog dvorišta u Andrijevići. ○ Dobra mreža obrazovnih institucija na teritoriji opštine ○ Dostupnost zdravstvenih usluga koje pruža Dom Zdravlja ○ Postojanje objekta Doma kulture u gradu i višenamjenskih domova mjesnih zajednica ○ Odjeljenja zavoda za zapošljavanje i centra za socijalni rad ○ Otpočeti radovi na uređenju gradskog jezgra, i odlične reakcije građana na postignute rezultate 	<p>turističkog sektora</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Velika površina poljoprivrednog zemljišta koje se ne upotrebljava. ○ Infrastrukturni problemi, pogotovo u katunima (loši ili nepostojeći putevi, nedostatak električne energije i slično). ○ Nedostatak sredstava da se na kvalitetan način reguliše odlaganje čvrstog otpada i otpadnih voda. ○ Značajan pad u broju stanovnika od kojih se organizovano prikuplja otpad. ○ Nepostojanje kapaciteta za reciklažu otpada. ○ Mali broj stanovnika raštrkan na relativno velikoj teritoriji, udaljenost ruralnih područja što poskupljava troškove prikupljanja otpada i druge infrastrukture. ○ Neadekvatna opremljenost školskih objekata ○ Deficit pojedinih kadrova u Domu Zdravlja ○ Nedovoljan broj kulturnih manifestacija ○ Veliki broj nezaposlenih lica ○ Nepostojanje adekvatnog smještaja za žrtve porodičnog nasilja ○ Zapuštenost komunalne infrastrukture – rasvjete, trotoara, zelenih površina, igrališta i slično
<p>Šanse</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Auto put koji će proći kroz Andrijeviću. ○ Otvaranje Regionalnog biznis centra u Beranama. ○ Obuke i programi za unapređenje znanja koje sprovode institucije i međunarodni projekti. ○ Državni fondovi i EU prokogranični pozivi koji imaju za prioritet razvoj turističke ponude, poljoprivrede i stimulisanje preduzetništva ○ Prekogranični region Prokletije, strategija i grant šema za razvoj turističke ponude. ○ Voljnost Vojske Crne Gore da pomogne u rješavanju 	<p>Prijetnje</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nizak prirodni priraštaj ○ Migracija stanovništva u gradove centralne i južne CG i inostranstvo ○ Dugoročna nezaposlenost ○ Nizak nivo informacija o stranom tržištu. ○ Nepristupačnost servisa koju potpomažu preduzetništvo. ○ Visoke kamate kod bankarskog sektora. ○ Nedostatak važnih statističkih podataka za preduzetništvo na opštinskom nivou i kod MONSTAT-a. ○ Potencijalno neodrživo korištenje prirodnih resursa van

<p>infrastrukturnih prepreka</p> <ul style="list-style-type: none">○ Tradicionalno dobra komunikacija sa Ministarstvom poljoprivrede.○ Pokretanje proizvodnje u nekadašnjoj mljekari Zora, kao i mini sirara u Plavu i u Beranama, što može značiti šansu za stočare iz Andrijevice.○ Proglašenje regionalnog parka prirode Komovi od strane sve tri opštine.○ Regionalni princip kada je u pitanju prikupljanje otpada, što će pojeftiniti cijenu uređenog odlaganja otpada po opštini.○ Interesovanje stranih investitora za hidro potencijale opštine.○ Postojanje visoko obrazovnih institucija u susjednim opštinama○ Šanse za obezbjeđenje prihoda u sektoru poljoprivrede i turizma i zapošljavanje mladih ljudi	<p>kontrole lokalne samouprave.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Nedostatak jasnije strategije za razvoj planinskog turizma na državnom nivou○ Nodovoljna pažnja usmjerena ka sjeveru kada je u pitanju razvoj turističke ponude.○ Širenje bolesti bilja i stočnog fonda○ Niska konkurentnost na crnogorskom tržištu zbog visokog stepena uvoza poljoprivrednih proizvoda i malog obima proizvodnje lokalnih poljoprivrednika.○ Nedostatak kontrole na državnom nivou kada je u pitanju eksploatacija prirodnih resursa.○ Komplikovane procedure za regionalnu deponiju, problem i velika vrijednost investicije usporavaju proces.○
---	---

4. OPŠTI I SPECIFIČNI STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

Opšti cilj: Ubrzan socio-ekonomski razvoj i unaprijeđeni uslovi života svih građana Andrijevice

Specifični ciljevi i prioriteti:

Specifični cilj 1: Unaprijediti ekonomsko proizvodni sistem

Indikator	Sredstvo provjere	Polazna osnova	Željena vrijednost
Broj novih investitora u opštini Andrijevice	Izveštaji JLS	n/a	5 do 2022 godine
Broj novih hidrocentrala u opštini Andrijevice	Izveštaji JLS	Visoki hidro resursi	3 do 2022
Broj prerađivača poljoprivrednih proizvoda	Izveštaji JSL	Nizak nivo prerade, otvaranje kuće voća	15 do 2022
Broj osnovanih klastera	Izveštaji JSL i Ministarstva ekonomije	1 u 2016.	4 do 2020

Prioritet 1.1: Pokretanje kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda

Projekat 1.1.1 Kuća voća

Projekat 1.1.2 Priprema plana bolji plasman mlječnih proizvoda

Prioritet 1.2: Valorizacija hidro energetskog potencijala opštine

Projekat 1.2.1: Izgradnja hidroelektrane na gradskom vodovodu - 2 miliona

Projekat 1.2.2: Privlačenje investitora za ekološki održivu a ekonomski isplativu valorizaciju hidro potencijala opštine

Prioritet 1.3: Privlačenje investitora u opštinu Andrijevice

Projekat 1.3.1: Analiza postojećih kapaciteta i resursa sa ciljem privlačenja investitora

Projekat 1.3.2: Saradnja sa investitorima u cilju eksploatacije mermera i ukrasnog kamena

Prioritet 1.4: Kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta za privatni sektor

Projekat 1.4.1: Podrška osnivanju i funkcionisanju klastera

Projekat 1.4.2: Izrada smjernica i uputstava privrednicima za lakše i bolje poslovanje

Specifični cilj 2: Unaprijediti turističku ponudu opštine

Indikator	Sredstvo provjere	Polazna osnova	Željena vrijednost
Broj novih turističkih ponuda	Izveštaji JLS i TO Andrijevice	n/a	10 do 2022 godine
Broj novoosnovanih turističkih preduzeća	Izveštaji JLS	n/a	5 do 2022
Broj novih seoskih domaćinstava koja pružaju usluge u seoskom turizmu	Izveštaj JSL, Ministarstva poljoprivrede i partnera	5 u 2016. godini	10 do 2022.
Povećan broj dolazaka turista za 30%	Izveštaj JSL i	316 u 2016.	30% do 2022.

	partnera		
Broj noćenja povećan za 30%	Izveštaj JSL i partnera	391 u 2016.	30% do 2022.

Prioritet 2.1: Valorizacija potencijala Andrijevice u svrhe razvoja turizma

Projekat 2.1.1: Stavljanje u funkciju Avanturističkog centra Mojan

Projekat 2.1.2: Razvoj ponude u oblasti ruralnog turizma i uključivanje novih domaćinstava u mrežu

Projekat 2.1.3: Kreiranje novog turističkog proizvoda koji uključuje katune

Projekat 2.1.4: Stavljanje u funkciju planinarskog doma Krivi do

Projekat 2.1.5: Uvezivanje proizvođača rukotvorina u turističku ponudu

Projekat 2.1.6: Stavljanje kulturnih i istorijskih spomenika u funkciju turizma

Projekat 2.1.7: Valorizacija lokalne gastronomije kao turističke ponude

Prioritet 2.2: Jačanje kapaciteta zaposlenih u sektoru turizma

Projekat 2.2.1: Jačanje kapaciteta pružaocima usluga u oblasti ruralnog turizma

Projekat 2.2.2: Jačanje kapaciteta turističkog klastera Andrijevica za pripremu i sprovođenje projekata

Projekat 2.2.3: Jačanje kapaciteta zaposlenih u sektoru turizma za bolju uslugu klijentima

Prioritet 2.3: Promocija turističkih potencijala i mogućnosti opštine Andrijevica

Projekat 2.3.1: Učešće na sajmovima radi širenja ponude

Projekat 2.3.2: Izrada turističkog kataloga opštine Andrijevica

Projekat 2.3.3: Organizacija posjete Andrijevici turističkih agencija iz Crne Gore i inostranstva

Projekat 2.3.4: Organizacija godišnjih promotivnih događaja u Andrijevici

Projekat 2.3.5: Podrška organizaciji međunarodnih događaja u Andrijevici (Evropsko prvenstvu u mušičarenju 2019. i slično)

Projekat 2.3.6: Saradnja sa susjednim opštinama u cilju digitalne promocije regiona

Prioritet 2.4: Infrastrukturna podrška razvoju turizma

Projekat 2.4.1: Širenje mreže staza za biking i hiking

Projekat 2.4.2: Povezivanje Andrijevice sa opštinom Podgorica probijem puta prema Carinama

Projekat 2.4.3: Saradnja sa opštinama Kolašin i Podgorica radi stvaranja putnog prstena oko Komova

Projekat 2.4.4: Pružanje usluga odvoženja otpada u zonama od značaja za turizam

Projekat 2.4.5: Uljepšavanje i uređenje zona od značaja za turizam

Projekat 2.4.6: Izgradnja autobuskih stajališta

Specifični cilj 3: Unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju

Indikator	Sredstvo provjere	Polazna osnova	Željena vrijednost
Površina zemljišta pod novim zasadima voća	Izveštaj JSL i	n/a	5 hektara do

	partnera		2022.
Broj novoregistrovanih poljoprivrednih proizvođača	Izveštaj JSL i partnera	n/a	30 do 2022.
Broj poljoprivrednih proizvođača koji su modernizovali proizvodnju putem podrške Ministarstva poljoprivrede ili lokalne uprave	Izveštaj JSL i partnera	n/a	40 do 2022.

Prioritet 3.1: Jačanje kapaciteta poljoprivrednih proizvođača

Projekat 3.1.1: Podrška organizaciji obuka i seminara za poljoprivrednike iz opštine Andrijevica

Projekat 3.1.2: Podrška poljoprivrednim proizvođačima u apliciranju za sisteme podrške Ministarstva poljoprivrede

Projekat 3.1.3: Uključivanje proizvođača iz Andrijevice u mrežu tradicionalnih proizvođača

Projekat 3.1.4: Brendiranje organskih proizvoda sa teritorije opštine Andrijevica

Prioritet 3.2: Obezbeđenje stimulativnih mjera poljoprivrednim proizvođačima

Projekat 3.2.1: Nabavka sadnog materijala

Projekat 3.2.2: Analiza potreba poljoprivrednih prerađivača i saradnja sa susjednim opštinama u cilju njihovog rješavanja, u cilju zadovoljenja standarda koje propisuje Zakon o bezbjednosti hrane

Prioritet 3.3: Jačanje kapaciteta lokalne samouprave u cilju pružanja snažnije podrške poljoprivrednim proizvođačima

Projekat 3.3.1: Priprema baze podataka o poljoprivrednim proizvođačima

Projekat 3.3.2: Stvaranje info centra radi širenja informacija o raspoloživim mjerama podrške za poljoprivredne proizvođače

Projekat 3.3.3: Obučavanje zaposlenih u lokalnoj samoupravi za pružanje podrške poljoprivrednim proizvođačima za konkurisanje kod Ministarstva poljoprivrede

Prioritet 3.4: Podrška drvoprerađivačkom sektoru u Andrijevici

Projekat 3.4.1: Podrška u nabavci sušare za drvoprerađivački klaster

Projekat 3.4.2: Podrška u pripremi projektnih aplikacija drvoprerađivačkom klasteru

Projekat 3.4.3: Promotivne aktivnosti kako bi se lokalni drvoprerađivači adekvatno predstavili tržištu

Specifični cilj 4: Očuvati životnu sredinu

Indikator	Sredstvo provjere	Polazna osnova	Željena vrijednost
Broj novih domaćinstava uključenih u mrežu prikupljanja čvrstog otpada	Izveštaji JLS i Komunalnog	400 domaćinstava 2015.	600 domaćinstava do 2022.
Uvedeno selektivno odlaganje otpada	Izveštaji JLS i Komunalnog	Trenutno ne postoji selekcija	Suva i mokra frakcija do 2022.

Broj novih domaćinstava priključenih na kanalizacionu mrežu	Izvještaji JLS i Vodovoda i kanalizacije	n/a	50 do kraja 2022.
Uvedeno prečišćavanje otpadnih voda	Izvještaji JLS i Vodovoda i kanalizacije	Trenutno ne postoji	Prečišćavanje uvedeno do 2022.
Teritorija regionalnog parka pod režimom zaštite	Izvještaji JLS	0 km ²	24km ²

Prioritet 4.1: Unaprijeđeno upravljanje otpadom

Projekat 4.1.1: Program uklanjanja divljih deponija

Projekat 4.1.2: Izgradnja transfer stanice

Projekat 4.1.3: Širenje mreže sela iz kojih se vrši organizovano odvoženje otpada

Prioritet 4.2: Unaprijeđeno upravljanje otpadnim vodama

Projekat 4.2.1: Priprema dokumentacije za rekonstrukciju i proširenje kanalizacione mreže

Projekat 4.2.2: Priprema aplikacija za izradu studije i rekonstrukciju i proširenje kanalizacione mreže

Prioritet 4.3: Unaprijeđeno upravljanje prirodnim resursima

Projekat 4.3.1: Sprovedenje kampanje radi sprečavanja požara koje izaziva lokalno stanovništvo paljenjem šuma i livada radi uspješnijeg roda pečurke

Projekat 4.3.2: Edukacija lokalnog stanovništva po pitanju očuvanja biodiverziteta

Prioritet 4.4: Uspostavljanje zaštićene zone Park prirode Komovi

Projekat 4.4.1: Uspostavljanje institucionalnog i strateškog okvira (plan upravljanja) sa opštinama Podgorica i Kolašin

Projekat 4.4.2: Širenje svijesti kod lokalnog stanovništva u vezi sa pravilima, odgovornostima i mogućnostima koje pruža zaštićena zona

Projekat 4.4.3: Infrastrukturne intervencije u zoni parka - oznake, skloništa i slično

Projekat 4.4.4: Uspostavljanje održive turističke ponude u zoni parka i u okruženju

Specifični cilj 5: Obezbijediti bolje uslove za kvalitetniji život lokalnog stanovništva

Indikator	Sredstvo provjere	Polazna osnova	Željena vrijednost
Broj novoizgrađenih dječijih igrališta	Izvještaji JLS	n/a	3 do 2022.
Broj lica sa invaliditetom radno angažovanih na 6 mjeseci i više	Izvještaji JLS	Nepoznato	30 do 2022.
Broj adaptiranih sportskih objekata	Izvještaji JLS	0 u 2016.	3 do 2022.
Broj inicijativa na uređenju gradskog jezgra	Izvještaji JLS	2 u 2016.	5 do 2022.
Broj novih domaćinstava pokrivenih javnom rasvjetom	Izvještaji JLS	n/a	300 do 2022.
Broj inicijativa pokrenutih na temu mladih ljudi	Izvještaji JLS	1 u 2016.	5 do 2022.
Broj kilometara novoasfaltiranih ili novoprobijenih putnih pravaca	Izvještaji JLS	n/a	100 do 2022.

Broj novoasfaltiranih ili novoprobijenih putnih pravaca	Izveštaji JLS	n/a	10 do 2022.
Broj kilometara novouređenih korita rijeka	Izveštaji JLS	n/a	15 do 2022.
Broj domaćinstava priključenih na vodovodnu mrežu	Izveštaji JLS i Vodovod i kanalizacija	30% domaćinstava u 2016.	40% domaćinstava do 2022.

Prioritet 5.1: Unapređenje obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite

Projekat 5.1.1: Adaptacija zgrade Doma zdravlja Andrijevića

Projekat 5.1.2: Unapređenje uslova za rad osnovnih i srednje škole u Andrijevići

Projekat 5.1.3: Pružanje podrške licima koja su u teškoj socijalnoj situaciji i posredovanje kod institucija koje su za njih nadležne

Projekat 5.1.4: Podrška licima sa invaliditetom u olakšavanju pristupa institucijama

Projekat 5.1.5: Podrška licima sa invaliditetom u zapošljavanju

Prioritet 5.2: Pобољшanje uslova za razvoj kulturne i sportske djelatnosti

Projekat 5.2.1: Izrada projektne dokumentacije za izgradnju sportske dvorane

Projekat 5.2.2: Izgradnja dječijeg igrališta kod zgrade Centra za kulturu

Projekat 5.2.3: Popis kulturnih spomenika sa opisom postojećeg stanja

Prioritet 5.3: Unapređenje stambeno-komunalne djelatnosti

Projekat 5.3.1: Uređenje fasada

Projekat 5.3.2: Rekonstrukcija kapele

Projekat 5.3.3: Priprema plana za sprovođenje mjera za veću energetska efikasnost na javnim objektima, i priprema aplikacija u te svrhe

Projekat 5.3.4: Rekonstrukcija zgrade administrativno poslovnog centra

Projekat 5.4.5: Rekonstrukcija benzinske pumpe

Projekat 5.4.6: Rekonstrukcija javne rasvjete

Projekat 5.4.7: Nastavak rekonstrukcije gradskog trga

Projekat 5.4.8: Rekonstrukcija trotoara u gradskom jezgru

Projekat 5.4.9: Izgradnja poslovne zgrade za komunalno i za vodovod

Projekat 5.4.10: Izgradnja pjesacke staza Most Bandovica - Tresnjevo

Prioritet 5.4: Unapređenje uslova za život mladih u opštini Andrijevića

Projekat 5.4.1: Izrada akcionog plana za mlade

Projekat 5.4.2: Uspostavljanje info centra za mlade

Projekat 5.4.3: Sprovođenje akcionog plana za mlade

Prioritet 5.5: Izgrađena putna mreža i obezbijeđena saobraćajna povezanost gradskog centra sa seoskim i planinskim područjem

Projekat 5.5.1: Asfaltiranje putnog pravca Kuća Filipovića - veterinarska stanica

Projekat 5.5.2: Asfaltiranje seoskih puteva po prioritetima

Projekat 5.5.3: Popravka puteva oštećenih poplavama

Projekat 5.5.5: Korićenje rijeke Zlorečice i Lim

Projekat 5.5.6: Proboj, nasipanje i održavanje ruralnih makadamskih puteva

Projekat 5.5.4: Priprema projektne dokumentacije za asfaltiranje puta Japan-Štavna (kao dio prstena oko Komova)

Projekat 5.5.5: Rehabilitacija puta Japan-Štavna (za prsten oko Komova)

Prioritet 5.6: Unapređenje vodosnabdijevanja na teritoriji opštine Andrijevica

Projekat 5.6.1: Rekonstrukcija gradskog vodovoda 650000

Projekat 5.6.2: Izgradnja i održavanje seoskih vodovoda

Prioritet 5.7: Unaprijeđeno snadbjevanje električnom energijom i promovisanje obnovljivih izvora energije

Projekat 5.7.1: Rekonstrukcija elektro mreže od strane Elektroprivrede, uz sugestije opštine

Projekat 5.7.2: Obezbeđivanje solarnih sistema stočarima u katunima

Projekat 5.7.3: Promovisanje obnovljivih izvora energije

5. GODIŠNJI AKCIONI PLAN

Tokom sprovođenja strateškog plana u 2017/2018 godini je planirana realizacija 22 projekta.

5.1 Akcioni plan

Naziv projekta	Efekti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosilac projekta	Ostali učesnici	Ukupna sredstva	Budžet opštine	Državni budžet	Ostali izvori
Strateški cilj 1 - Unaprijediti ekonomsko proizvodni sistem									
Prioritet 1.1 - Pokretanje kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda									
Projekat 1.1.1. Pokretanje kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda	Unapređenje poljoprivredne proizvodnje Povećan broj zasada voća Povećan otkup šumskih plodova Povećanje broja zapošljenih	Količina otkupljenog i prerađenog voća Broj kooperanata Broj novih zasađenih stabala voća Broj zapošljenih	2017 - 2018	Opština Andrijevica	Direkcija javnih radova	1,350,000		1,350,000	
Prioritet 1.4 - Kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta za privatni sektor									
Projekat 1.4.1 Podrška osnivanju i funkcionisanju klastera	Poboljšanje poslovanja preduzeća sa teritorije opštine Andrijevica	Povećanje prihoda preduzeća Broj novoosnovanih klastera	2017	Opština Andrijevica	Ministarstvo ekonomije	5,000,00	2,500.00	2,500.00	
Strateški cilj 2 - Unaprijediti turističku ponudu opštine									
Prioritet 2.1 - Valorizacija potencijala Andrijevice u svrhe razvoja turizma									
Projekat 2.1.1 - Stavljanje u funkciju Avanturističkog centra Mojan	Unapređenje turističke ponude opštine Andrijevica	Povećanje broja turista Povećanje prihoda u sektoru turizma	2017 - 2018	Opština Andrijevica	Studentski sportski savez	5,000.00	5,000.00		
Projekat 2.1.2 - Razvoj ponude u oblasti ruralnog turizma i uključivanje novih domaćinstava u mrežu	Unapređenje turističke ponude opštine Andrijevica	Broj seoskih domaćinstava koje nude turističke usluge Povećanje prihoda lokalnog stanovništva	2017 - 2020	Opština Andrijevica	Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove I Prokletije, Turistička organizacija	5,000.00	5,000.00		

Strateški plan razvoja opštine Andrijevica 2017-2022

					Andrijevica, NTO				
Prioritet 2.2 - Jačanje kapaciteta zaposlenih u sektoru turizma									
Projekat 2.2.1 - Jačanje kapaciteta turističkog klastera Andrijevica za pripremu i sprovođenje projekata	Unapređenje kvaliteta turističke ponude opštine Andrijevica	Povećanje broja turista Povećanje prihoda u turizmu Broj učesnika na obukama Broj održanih obuka	2017 - 2020	Ministarstvo ekonomije Turistički klaster	Opština Andrijevica, Ministarstvo ekonomije, Turistički klaster	24,338.74		24,338.74	
Prioritet 2.3 - Promocija turističkih potencijala i mogućnosti opštine Andrijevica									
Projekat 2.3.4 - Organizacija godišnjih promotivnih događaja u Andrijevi	Unapređenje turističke ponude opštine Andrijevica	Povećanje broja turista Povećanje prihoda u sektoru turizma	2017 - 2020	Opština Andrijevica	TO Andrijevica	5,000.00	5,000.00		
Strateški cilj 3 - Unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju									
Prioritet 3.2 - Obezbeđenje stimulativnih mjera poljoprivrednim proizvođačima									
Projekat 3.2.1 - Nabavka sadnog materijala	Unapređenje poljoprivredne proizvodnje	Broj domaćinstava koja se bave voćarstvom Količina proizvedenog voća	2017	Opština Andrijevica		20,000.00	20,000.00		
Prioritet 3.4 - Podrška drvoprerađivačkom sektoru u Andrijevi									
Projekat 3.4.1 - Podrška u nabavci sušare za drvoprerađivački sector	Unapređenje uslova za proizvodnju u sektoru drvoprerade	Povećanje broja članova klastera Broj članova klastera koji koriste usluge	2017 - 2020	Opština Andrijevica Drvoprerađivački klaster	Ministarstvo ekonomije	24,600.00		24,600.00	
Projekat 3.4.2 - Podrška u pripremi projektnih aplikacija drvoprerađivačkom sektoru	Unaprijeđeni kapaciteti privatnih preduzetnika	Broj pripremljenih projektnih aplikacija Broj odobrenih projektnih aplikacija	2017	Opština Andrijevica	Drvoprerađivački klaster	2,000.00	2,000.00		
Strateški cilj 4—Očuvati životnu sredinu									
Prioritet 4.1 - Unaprijeđeno upravljanje otpadom									
Projekat 4.1.2 – Izgradnja transferstanice	Unaprijeđeno upravljanje otpadom Unaprijeđeno stanje	Količina prikupljenog otpada	2017 - 2018	Opština Andrijevica	Ministarsvo održivog razvoja u turizma	650,000.00		650,000.00	

	životne sredine	Količina recikliranog otpada							
Prioritet 4.2 - Unaprijeđeno upravljanje otpadnim vodama									
Projekat 4.2.1 - Rekonstrukcija postojeće i izgradnja nove kanalizacione mreže sa izgradnjom postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Andrijevića	Izgrađen kanalizacioni sistem koji će omogućiti efikasno i kvalitetno sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda; Povećan stepen zaštite životne sredine i smanjena zagađenost rijeka koje služe kao krajnji recipijenti (Zlorečica i Lim); Povećan broj priključaka na kanalizacioni sistem; Smanjeni troškovi održavanja sistema	Broj domaćinstava priključenih na kanalizacionu mrežu Uvedeno prečišćavanje otpadnih voda	2018 - 2021	Opština Andrijevića / DOO "Vodovod i kanalizacija"	Ministarstvo održivog razvoja i turizma			4,659,536	
Strateški cilj 5–Obezbijediti bolje uslove za kvalitetniji život lokalnog stanovništva									
Prioritet 5.1– Prioritet 5.1: Unapređenje obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite									
Projekat 5.1.5: Podrška licima sa invaliditetom u zapošljavanju	Unapređenje zapošljavanja lica sa invaliditetom	Broj lica sa invaliditetom zaposleno na minimum 6 mjeseci	2017 - 2018	Opština Andrijevića, Komunalno Andrijevića	Zavod za zapošljavanje	60,000.00		60,000.00	
Prioritet 5.2– Poboljšanje uslova za razvoj kulturne i sportske djelatnosti									
Projekat 5.2.1 - Izgradnja dječijeg igrališta kod zgrade Centra za kulturu	Unapređenje infrastrukture	Izgrađeno igralište Broj djece koja koriste igralište	2017 - 2018	Opština Andrijevića	Direkcija javnih radova	50,000.00		50,000.00	
5.2.2 – Izgradnja tribina na gradskom stadionu	Unapređenje infrastrukture	Broj mladih koji koriste gradski stadion	2018	Opština Andrijevića	Ministarstvo sporta	20,000.00		20,000.00	
Prioritet 5.3– Unapređenje stambeno komunalne djelatnosti									
Projekat 5.3.1 – Rekonstrukcija zgrade	Poboljšanje uslova za rad	Rekonstruisana zgrada administrativno	2017-2018	Opština Andrijevića, Direkcija javnih		50,000.00		50,000.00	

Strateški plan razvoja opštine Andrijevica 2017-2022

administrativno poslovno centra		poslovnog centra Broj korisnika poslovnog prostora		radova					
Projekat 5.3.2 - Nastavak rekonstrukcije gradskog trga	Unapređenje javne infrastrukture	Uređeno gradsko jezgro	2017-2018	Opština Andrijevica, Direkcija javnih radova		100,000.00		100,000.00	
Projekat 5.3.3 - Rekonstrukcija trotoara u gradskom jezgru	Unapređenje javne infrastrukture	Uređeno gradsko jezgro	2017 - 2018	Opština Andrijevica, Direkcija javnih radova		48,000.00		48,000.00	
Prioritet 5.5– Izgrađena putna mreža I obezbijedena saobraćajna povezanost gradskog centra sa seoskim i planinskim područjem									
Projekat 5.5.1 - Asfaltiranje putnog pravca Kuća Filipovića - veterinarska stanica	Unapređenje putne infrastrukture	Dužina asfaltirane dionice	2017 - 2018	Opština Andrijevica, Direkcija javnih radova		50,000.00		50,000.00	
Projekat 5.5.2 - Asfaltiranje seoskih puteva po prioritetima	Unapređenje putne infrastrukture	Dužina asfaltiranih dionica Broj asfaltiranih putnih pravaca	2017 - 2018	Opština Andrijevica, Direkcija javnih radova		40,000.00		40,000.00	
Projekat 5.5.3 - Korićenje rijeke Zlorečice i Lima	Unaprijeđeni uslovi za zaštitu od poplava i bezbjednost imovine	Dužina toka rijeka Zlorečice i Lima na kojem su izvedeni radovi korićenja	2017 - 2018	Opština Andrijevica, Direkcija javnih radova		389,000.00		389,000.00	
Prioritet 5.6– Unapređenje vodosnabdijevanja na teritoriji opštine Andrijevica									
Projekat 5.6.1 - Rekonstrukcija gradskog vodovoda	Unaprijeđeno vodosnabdijevanje I kvalitet vode	Dužina rekonstruisane mreže Smanjenje gubitaka u sistemu vodosnabdijevanja	2017 - 2018	Opština Andrijevica, Direkcija javnih radova		700,000.00		700,000.00	
Projekat 5.6.2 - Izgradnja i održavanje seoskih vodovoda	Poboljšanje vodosnabdijevanja u seoskom području	Broj domaćinstava priključenih na vodovodnu mrežu	2017 - 2020	Opština Andrijevica, Direkcija javnih radova	DOO Vodovod i kanalizacija	20,000.00		20,000.00	

5.2 Razrada projekata iz akcionog plana

Specifični cilj 1: Unaprijediti ekonomsko proizvodni sistem

Projekat 1.1.1.

Naziv projekta	Kuća voća
Prioritet 1.1	Pokretanje kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda
Očekivani rezultati	Unapređenje poljoprivredne proizvodnje Povećan broj zasada voća Povećan otkup šumskih plodova Povećanje broja zapošljenih
Indikatori i sredstva provjere	Količina otkupljenog i prerađenog voća Broj kooperanata Broj novih zasađenih stabala voća Broj zapošljenih
Period sprovođenja	2017-2018
Opis aktivnosti	<p>Namjena objekta je poljoprivredni objekat –prerada voća –„KUĆA VOĆA“ . Ukupna bruto površina objekta iznosi 1100+180 m².</p> <p>Pripremni radovi na izgradnji objekta „Kuća Voća“ obuhvataju sledeće faze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obilježavanje terena ▪ Zemljani radovi ▪ Betonski i armirano-betonski radovi ▪ Konstruktivni radovi <p>OBILJEŽAVANJE TERENA Radovi na geodetskom obilježavanju terena podrazumijevaju iskolčavanje terena i prenos geodetskih tačaka iz projekta na teren. Iskolčene oznake na terenu treba da ostanu do kraja radova, a i potrebno ih je iskontrolisati tokom izvođenja radova da ne bi došlo do odstupanja od projekta.</p> <p>ZEMLJANI RADOVI Teren oko objekta je potrebno raščistiti da bi se formiralo gradilište. Potrebno je ukloniti površinski sloj zemljišta i transportovati ga do deponije. Iskop zemlje uraditi prema građevinskom projektu, poštujući sve potrebne kote i nagibe. Iskop izvršiti mašinskim putem, a posebno obratiti pažnju na sprovođenje mjera za sigurnost na radu. Višak materijala odvesti na privremenu gradilišnu deponiju koja je na udaljenosti do 50m od mjesta iskopa sa istovarom i razastiranjem materijala. Izgradnja nasipa obuhvata nasipanje materijala, razastiranje, planiranje i nabijanje vibro-valjkom uz obavezno poštovanje kota iz građevinskog projekta. Materijal treba nabijati u slojevima od maksimalno 30cm da bi se materijal dobro nabio i da bi podloga bila čvrsta. Kao materijal za nasip koristiti šljunčani tampon.</p> <p>BETONSKI I ARMIRANOBETONSKI RADOVI Prilikom izvođenja betonskih i armirano-betonskih radova pridržavati se uslova iz projekta konstrukcije, kao i „Pravilnika o normativima za beton i armirani beton (BAB/87)“. Potrebnu armaturu pripremiti prema specifikaciji armature iz</p>

	<p>projekta konstrukcije. Ugradnju armature izvesti u svemu prema projektu konstrukcije i to treba da uradi kvalifikovano lice za taj posao. Prije izvođenja betonskih radova svu armaturu treba da pregleda ovlašćeno lice – nadzorni organ, i kad on dozvoli započeti sa betonskim radovima. Kvalitet ugrađenog betona mora zadovoljiti projektne uslove. Beton prilikom ugradnje treba propisno vibrirati, a nakon ugradnje treba da njegovati (zalivati vodom) u narednih 7-8 dana.</p> <p>KONSTRUKTIVNI RADOVI U konstruktivne radove spada izrada objekta. Objekat je planski na površini od 1100+180m². Konstrukciju izvesti u svemu prema građevinskom projektu poštujući sve potrebne standarde, kote, nagibe, ... U sastavu planiranog objekta „KUĆE VOĆA”, nalaze se sledeći objekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukativno – poslovni blok bruto površine P=557.85m² ▪ Proizvodni blok bruto površine P=942.60m² ▪ Bunker bruto površine P=153,82m² 			
Ciljne grupe	Poljoprivredni proizvođači i njihova udruženja na teritoriji opštine Andrijevića			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevića, Direkcija javnih radova			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevića, Direkcija javnih radova			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	1.350,000	-	1.350,000

Projekat 1.4.1

Naziv projekta	Podrška osnivanju i funkcionisanju klastera			
Prioritet 1.4	Kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta za privatni sektor			
Očekivani rezultati	Poboljšanje poslovanja preduzeća sa teritorije opštine Andrijevića			
Indikatori i sredstva provjere	Povećanje prihoda preduzeća Broj novoosnovanih klastera			
Period sprovođenja	2017-2018			
Opis aktivnosti	Kontinuirana saradnja sa privatnim sektorom iz oblasti poljoprivrede, drvoprerade i turizma, podrška njihovom udruživanju radi rješavanja zajedničkih problema, podrška formalnom osnivanju klastera			
Ciljne grupe	Privredni subjekti iz sektora turizma, poljoprivrede i drvoprerade			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevića, Ministarstvo ekonomije			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevića, Ministarstvo ekonomije			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	2,500.00	2,500.00	-	5,000.00

Specifični cilj 2: Unaprijediti turističku ponudu opštine

Projekat 2.1.1.

Naziv projekta	Stavljanje u funkciju Avanturističkog centra Mojan			
Prioritet 2.1	Valorizacija potencijala Andrijevice u svrhe razvoja turizma			
Očekivani rezultati	Unapređenje turističke ponude opštine Andrijevića			
Indikatori i sredstva provjere	Povećanje broja turista Povećanje prihoda u sektoru turizma			
Period sprovođenja	2017-2018			
Opis aktivnosti	Završetak građevinskih radova na objektu ivše kasarne, opremanje zgrade neophodnim inventarom, nabavka sportskih rekvizita, stavljanje objekta u funkciju, potpisivanje ugovora sa Studentskim sportskim savezom.			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo sela Japan i okolnih sela, turistička privreda, Studentski sportski savez i klub The Northern Way			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevića, Studenstki sportski savez			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevića, Studenstki sportski savez			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	5,000.00	-	-	5,000.00

Projekat 2.1.2.

Naziv projekta	Razvoj ponude u oblasti ruralnog turizma i uključivanje novih domaćinstava u mrežu			
Prioritet 2.1	Valorizacija potencijala Andrijevice u svrhe razvoja turizma			
Očekivani rezultati	Unapređenje turističke ponude opštine Andrijevića			
Indikatori i sredstva provjere	Broj seoskih domaćinstava koje nude turističke usluge Povećanje prihoda lokalnog stanovništva			
Period sprovođenja	2017-2020			
Opis aktivnosti	Kontinuiran rad sa poljoprivrednim gazdinstvima na teritoriji opštine koja imaju potencijala za pružanje usluga u turizmu, podrška domaćinstvima u pripremi aplikacija za Ministarstvo poljoprivrede, za poziv diversifikacije, podrška u promotivnim aktivnostima, procedurama registracije i slično.			
Ciljne grupe	Poljoprivredna gazdinstva na teritoriji opštine andrijevića			
Nosioći aktivnosti	Opština Andrijevića, Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove I Prokletije			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevića, Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove I Prokletije, Turistička organizacija Andrijevića, NTO			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	5,000.00	-	-	5,000.00

Projekat 2.2.2.

Naziv projekta	Jačanje kapaciteta turističkog klastera Andrijevića za pripremu i sprovođenje projekata			
Prioritet 1.4	Jačanje kapaciteta zaposlenih u sektoru turizma			
Očekivani rezultati	Unapređenje kvaliteta turističke ponude opštine Andrijevića			
Indikatori i sredstva provjere	Povećanje broja turista Povećanje prihoda u turizmu Broj učesnika na obukama Broj održanih obuka			
Period sprovođenja	2017-2020			
Opis aktivnosti	Podrška u osnivanju i funkcionisanju klastera, podrška u pripremi aplikacije za poziv Ministarstva ekonomije, podrška u sprovođenju projektnih aktivnosti, podrška u povezivanju sa relevantnim subjektima, podrška u izvještavanju.			
Ciljne grupe	Turistički privredni subjekti na teritoriji opštine Andrijevića			
Nosioći aktivnosti	Ministarstvo ekonomije, Turistički klaster			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevića, Ministarstvo ekonomije, Turistički klaster			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	24.338,74	-	24.338,74

Projekat 2.3.4

Naziv projekta	Organizacija godišnjih promotivnih događaja u Andrijevi			
Prioritet 2.3	Promocija turističkih potencijala i mogućnosti opštine Andrijevica			
Očekivani rezultati	Unapređenje turističke ponude opštine Andrijevica			
Indikatori i sredstva provjere	Povećanje broja turista Povećanje prihoda u sektoru turizma			
Period sprovođenja	2017-2020			
Opis aktivnosti	Organizacija turističkih promotivnih događaja koji mogu pospješiti interesovanje turista za boravak na teritoriji opštine.			
Ciljne grupe	Turistička privreda u opštini Andrijevica, entuzijaste, turistička organizacija, agencije itd			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevica			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevica, TO Andrijevica			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	5,000.00	-	-	5,000.00

Specifični cilj 3: Unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju

Projekat 3.2.1

Naziv projekta	Nabavka sadnog materijala			
Prioritet 3.2	Obezbjedenje stimulativnih mjera poljoprivrednim proizvođačima			
Očekivani rezultati	Unapređenje poljoprivredne proizvodnje			
Indikatori i sredstva provjere	Broj domaćinstava koja se bave voćarstvom Količina proizvedenog voća			
Period sprovođenja	2017-2018			
Opis aktivnosti	Podrška poljoprivrednim proizvođačima u širenju zasada voća na teritoriji opštine. Kako je u toku implementacija projekta Kuća voća, to je i značajno da se zasadi prošire jer su se stekli uslovi za preradu i ispravno skladištenje voća. Na ovaj način će se uvećati prihodi poljoprivrednih proizvođača i stvoriti nova radna mjesta.			
Ciljne grupe	Poljoprivredni proizvođači na teritoriji opštine Andrijevica.			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevica			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevica			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	20.000	-	-	20.000

Projekat: 3.4.1

Naziv projekta	Podrška u nabavci sušare za drvoprerađivački sektor			
Prioritet 3.4	Podrška drvoprerađivačkom sektoru u Andrijevici			
Očekivani rezultati	Unapređenje uslova za proizvodnju u sektoru drvoprerade			
Indikatori i sredstva provjere	Povećanje broja članova klastera Broj članova klastera koji koriste usluge			
Period sprovođenja	2017-2020			
Opis aktivnosti	Priprema projektne aplikacije, obezbjeđivanje podrške klasteru u sprovođenju projekta i komunikaciji sa Ministarstvom ekonomije.			
Ciljne grupe	Drvoprerađivači na teritoriji opštine Andrijevica			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevica, Drvoprerađivački klaster			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevica, Drvoprerađivački klaster			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	24.600,00	-	24.600,00

Projekat 3.4.2

Naziv projekta	Podrška u pripremi projektnih aplikacija drvoprerađivačkom sektoru			
Prioritet 3.4	Podrška drvoprerađivačkom sektoru u Andrijevici			
Očekivani rezultati	Unaprijeđeni kapaciteti privatnih preduzetnika			
Indikatori i sredstva provjere	Broj pripremljenih projektnih aplikacija Broj odobrenih projektnih aplikacija			
Period sprovođenja	2017			
Opis aktivnosti	Praćenje poziva podrške, informisanje drvoprerađivačkog sektora o mogućnostima koje pružaju pozivi podrške i procentu njihovog učešća zavisno od poziva, priprema projektnih aplikacija			
Ciljne grupe	Drvoprerađivački klaster Andrijevica			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevica, Drvoprerađivački klaster			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevica, Drvoprerađivački klaster			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	2,000.00	-	-	2,000.00

Specifični cilj 4: Očuvati životnu sredinu

Projekat 4.1.2

Naziv projekta	Izgradnja transfer stanice			
Prioritet 4.1.	Unaprijeđeno upravljanje otpadom			
Očekivani rezultati	Unaprijeđeno upravljanje otpadom Unaprijeđeno stanje životne sredine			
Indikatori i sredstva provjere	Količina prikupljenog otpada Količina recikliranog otpada			
Period sprovođenja	2017-2018			
Opis aktivnosti	Uređenje postojeće deponije sa izgradnjom objekata za tretiranje otpadi			
Ciljne grupe	Komunalno preduzeće Andrijevića			
Nosioći aktivnosti	Opština Andrijevića, Ministarstvo održivog razvoja i turizma			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevića, Ministarstvo održivog razvoja i turizma			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	650.000,00	-	650.000,00

Projekat 4.2.1

Naziv projekta	Rekonstrukcija postojeće i izgradnja nove kanalizacione mreže sa izgradnjom postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Andrijevića
Prioritet 4.1.	Unaprijeđeno upravljanje otpadnim vodama
Očekivani rezultati	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izgrađen kanalizacioni sistem koji će omogućiti efikasno i kvalitetno sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda; 2. Povećan stepen zaštite životne sredine i smanjena zagađenost rijeka koje služe kao krajnji recipijenti (Zlorečica i Lim); 3. Povećan broj priključaka na kanalizacioni sistem; 4. Smanjeni troškovi održavanja sistema (manje začepjenja odvoda i plavljenja javnih površina, posebno za vrijeme jakih kiša);
Indikatori i sredstva provjere	Broj domaćinstava priključenih na kanalizacionu mrežu Uvedeno prečišćavanje otpadnih voda
Period sprovođenja	2018-2021
Opis aktivnosti	Dužina postojeće kanalizacione mreže u opštini Andrijevića iznosi aproksimativno 3 km. Na nju je priključeno oko 1000 korisnika dok privredni objekti i škole nisu priključeni na mrežu, već imaju svoje septičke jame. Kolektor koji se nalazi na obali rijeke Zlorečice ne vrši svoju funkciju, pa se na kraju otpadne vode izlivaju u rijeke Zlorečicu i Lim bez bilo kakvog tretmana. Ostatak populacije koristi

	<p>septičke jame, od kojih mnoge nisu propisno izgrađene. Kao i u uličnoj kanalizaciji, česta su začepjenja i u stambenim zgradama. Održavanje kanalizacione odvoda je takođe odgovornost DOO "Vodovod i kanalizacija", čak i prije priključivanja na uličnu kanalizaciju.</p> <p>Master plan za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda u centralnom i sjevernom regionu Crne Gore (2005) predviđa izgradnju kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, u dvije faze.</p> <p>Faza 1 predviđa izgradnju 589m primarnog cjevovoda i 140m sekundarnih cjevovoda, kao i izgradnju pumpne stanice i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda procijenjenog kapaciteta 2.150 ekvivalentnih stanovnika (ES). Procijenjena vrijednost faze 1 je 1.059.572 eura. Faza 2 predviđa izgradnju 3.803m primarnog cjevovoda i 9.780m sekundarnih cjevovoda, dvije pumpne stanice i proširenje kapaciteta postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za još 2.150 ES. Procijenjena vrijednost faze 2 je 2.656.708 eura.</p> <p>Ukupna vrijednost investicije koja obuhvata građevinske radove u okviru faza 1 i 2, prema procjeni iz Master plana (2005) iznosi 3.716.280 eura.</p> <p>Projektna dokumentacija, kojom će preciznije biti definisan obuhvat projekta i troškovi, još uvijek nije izrađena.</p> <p>Najprije treba izraditi studiju izvodljivosti projekta, napraviti katastar podzemnih instalacija, pripremiti geodetske podloge, pripremiti projektnu dokumentaciju i izvršiti procjenu uticaja na životnu sredinu, sprovesti tenderske procedure, rekonstruisati djelove kanalizacionog sistema koji su u lošem stanju, povećati njihov kapacitet gdje on ne zadovoljava potrebe, izgraditi novu mrežu kojom će biti obuhvaćeni korisnici koji trenutno nijesu povezani na kanalizacioni sistem i izgraditi postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.</p> <p>Procjenjuje se da će realizacijom projekta na kanalizacioni sistem biti povezano do 2000 stanovnika.</p>			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevica, Ministarstvo održivog razvoja i turizma			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevica, Ministarstvo održivog razvoja i turizma			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	650.000,00	-	650.000,00

Specifični cilj 5: Obezbijediti bolje uslove za kvalitetniji život lokalnog stanovništva

Naziv projekta	5.1.5 Javni sektor otvoren za upošljavanje lica sa invaliditetom
Prioritet 5.1.	Unapređenje obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite
Očekivani rezultati	<p>Opšti cilj ovog projekta jeste unapređenje uslova za zapošljavanje lica sa invaliditetom u Crnoj Gori. Ovaj projekat će, zajedno sa drugim aktivnostima koje sprovode brojne institucije i preduzeća u Crnoj Gori doprinijeti postizanju opšteg cilja, jer će kroz aktivnosti ovog projekta barem 6 lica sa invaliditetom na teritoriji jedne opštine Andrijevica biti zaposleno, i time će opština Andrijevica dati svoj doprinos za ostvarenje ovog cilja.</p>

	<p>Konkretan, specifični cilj koji ovaj projekat planira da ostvari jeste omogućivanje licima sa invaliditetom na teritoriji opštine Andrijevica da nađu adekvatno zaposlenje unutar Javno komunalnog preduzeća Andrijevica. Projektnim aktivnostima je predviđeno da raspiše poziv kako bi se zainteresovana lica sa invaliditetom animirala i uključila u profesionalnu rehabilitaciju koju će pružiti licencirana ustanova ZOPT iz Podgorice, da se oni osposobe za rad na konkretnom radnom mjestu unutar Komunalnog preduzeća Andrijevica, i da se po ostvarenom osposobljavanju 6 lica primi u radni odnos, a od njih će dvoje lica nastaviti da radi u Komunalnom i nakon završenog projekta. Podršku implementaciji projekta će pružiti javni servis radio Andrijevica koji je jako slušan ne samo u Andrijevici, i koji će publikovati ne samo poziv već i rezultate i pozitivna iskustva projekta, i širiti informacije o važnosti upošljavanja lica sa invaliditetom, kako bi se svijest lokalne zajednice unaprijedila i neke od tradicionalnih mentalnih prepreka otklonile.</p>			
Indikatori i sredstva provjere	Broj lica sa invaliditetom koja će dobiti zaposlenje u trajanju od 6 mjeseci i više			
Period sprovođenja	2017-2019			
Opis aktivnosti	<p>Podizanje nivoa svijesti lokalnog stanovništva vezano za potrebe i mogućnosti lica sa invaliditetom</p> <p>Profesionalna rehabilitacija lica sa invaliditetom u Andrijevici</p> <p>Upošljavanje lica sa invaliditetom u Komunalnom preduzeću Andrijevica</p>			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevica, Komunalno Andrijevica, Zavod za zapošljavanje			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevica, Komunalno Andrijevica, Zavod za zapošljavanje			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	60.000,00	-	60.000,00

Projekat 5.2.1

Naziv projekta	Izgradnja dječijeg igrališta kod zgrade Centra za kulturu			
Prioritet 5.2	Poboljšanje uslova za razvoj kulturne i sportske djelatnosti			
Očekivani rezultati	Unapređenje infrastrukture			
Indikatori i sredstva provjere	Izgrađeno igralište Broj djece koja koriste igralište			
Period sprovođenja	2017 -2018			
Opis aktivnosti	Izgradnja i ugradnja objekata i nabavke rickvzita za bavljenje sportom, prilagođeno za djecu			
Ciljne grupe	Najmlađi stanovnici opštine Andrijevića			
Nosioci aktivnosti	Opština Andrijevića, Direkcija javnih radova			
Učesnici u implementaciji	Opština Andrijevića, Direkcija javnih radova			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	50.000,00	-	50.000,00

Projekat 5.3.7

Naziv projekta	Nastavak rekonstrukcije gradskog trga			
Naziv projekta	Rekonstrukcija zgrade administrativno poslovnog centra			
Prioritet 5.3.	Unapređenje stambeno-komunalne djelatnosti			
Očekivani rezultati	Poboljšanje uslova za rad			
Indikatori i sredstva provjere	Rekonstruisana zgrada administrativno poslovnog centra Broj korisnika poslovnog prostora			
Period sprovođenja	2017 -2018			
Opis aktivnosti	Postavljanje fasade i zamjena krovnog pokrivača za bolju nenergetsku efikasnost administrativno-poslovnog centra			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo opštine Andrijevica			
Nosioci aktivnosti	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevica			
Učesnici u implementaciji	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevica			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	50.000,00	-	50.000,00
Prioritet 5.3.	Unapređenje stambeno-komunalne djelatnosti			
Očekivani rezultati	Unapređenje javne infrastrukture			
Indikatori i sredstva provjere	Uređeno gradsko jezgro			
Period sprovođenja	2017 -2018			
Opis aktivnosti	Uređenje užeg gradskog jezgra u skladu sa smjernicama iz prostorno urbanističkog plana sa ciljem poboljšanja uslova za život i boravak svih građana Andrijevice			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo opštine Andrijevica			
Nosioci aktivnosti	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevica			
Učesnici u implementaciji	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevica			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	100.000,00	-	100.000,00

Projekat 5.3.8

Naziv projekta	Rekonstrukcija trotoara u gradskom jezgru			
Prioritet 5.3.	Unapređenje stambeno-komunalne djelatnosti			
Očekivani rezultati	Unapređenje javne infrastrukture			
Indikatori i	Uređeno gradsko jezgro			

sredstva provjere				
Period sprovođenja	2017 - 2018			
Opis aktivnosti	Izgradnja trotoara u gradskom jezgru i prilazima Andrijevici, kako bi se omogućio bezbjedan prolaz stanovnicima, a pogotovo djeci i mladima koji koriste ove saobraćajnice kako bi išli u školu. Nephodno je napraviti projektnu dokumentaciju, sprovesti tender i odabrati izvođača radova			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo opštine Andrijevica			
Nosioci aktivnosti	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevica			
Učesnici u implementaciji	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevica			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	48.000,00	-	48.000,00

Projekat 5.5.1

Naziv projekta	Asfaltiranje putnog pravca Kuća Filipovića - veterinarska stanica			
Prioritet 5.5.	Izgrađena putna mreža I obezbijeđena saobraćajna povezanost gradskog centra sa seoskim i planinskim područjem			
Očekivani rezultati	Unapređenje putne infrastrukture			
Indikatori I sredstva provjere	Dužina asfaltirane dionice			
Period sprovođenja	2017			
Opis aktivnosti	Projektom je predviđeno postavljanje asfaltnog zastora			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo opštine Andrijevica			
Nosioci aktivnosti	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevica			
Učesnici u implementaciji	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevica			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	50.000,00	-	50.000,00

Projekat 5.5.2

Naziv projekta	Asfaltiranje/probijanje seoskih puteva po prioritetima			
Prioritet 5.5	Izgrađena putna mreža I obezbijeđena saobraćajna povezanost gradskog centra sa seoskim I planinskim područjem			
Očekivani rezultati	Unapređenje putne infrastrukture			
Indikatori I sredstva provjere	Dužina asfaltiranih dionica Broj asfaltiranih putnih pravaca			
Period sprovođenja	2017 - 2018			

Opis aktivnosti	Ovaj projekat podrazumijeva probijanje seoskih puteva na prioritenim dionicama kao i postavljanje asfaltnog zastora. Povezivanje udaljenih seoskih područja putnom infrastrukturom olakšaće život mještana i omogućiti povoljnije uslove za razvoj poljoprivrede.			
Ciljne grupe	Ruralno stanovništvo u opštini Andrijevića			
Nosioci aktivnosti	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevića			
Učesnici u implementaciji	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevića			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	40.000,00	-	50.000,00

Projekat 5.5.4

Naziv projekta	Korićenje rijeke Zlorečice i Lima			
Prioritet 5.5	Izgrađena putna mreža i obezbijeđena saobraćajna povezanost gradskog centra sa seoskim i planinskim područjem			
Očekivani rezultati	Unaprijeđeni uslovi za zaštitu od poplava i bezbjednost imovine Unaprijeđeno stanje životne sredine			
Indikatori i sredstva provjere	Dužina toka rijeka Zlorečice i Lima na kojem su izvedeni radovi korićenja			
Period sprovođenja	2017 - 2018			
Opis aktivnosti	Projekat predviđa podizanje odgovarajuće zaštite sa jedne ili obje strane rijeke kao i izgradnju odgovarajućih kanala za navodnjavanje i drugih pratećih elemenata bitnih za zaštitu priobalja.			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo u opštini Andrijevića			
Nosioci aktivnosti	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevića			
Učesnici u implementaciji	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevića			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	389.000,00	-	389.000,00

Projekat 5.6.1

Naziv projekta	Rekonstrukcija gradskog vodovoda			
Prioritet 5.6	Unaprijeđenje vodosnabdijevanja na teritoriji opštine Andrijevića			
Očekivani rezultati	Unaprijeđeno vodosnabdijevanje i kvalitet vode			
Indikatori i sredstva provjere	Dužina rekonstruisane mreže Smanjenje gubitaka u sistemu vodosnabdijevanja			
Period sprovođenja	2017 - 2018			

Opis aktivnosti	Ovaj projekat obuhvata izvođenje radova na na vodozahvatu izvorišta Krkori sa instalacionim kapacitetom oko 500 litara u sekundi. Rekonstrukcija cjevovoda u dužini od 3336m gdje će biti ugrađene čelične cijevi Ø 800mm koje dolaze do predkidne komore, hlorne stanice i buduće hidrocentrale. U toku 2017.god. izvršena je rekonstrukcija cjevovoda od kuće Đekića do veterinarske stanice u dužini od 4.5km gdje su ugrađene polietilenske cijevi Ø 315mm.			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo u opštini Andrijevića, Vodovod i kanalizacija			
Nosioci aktivnosti	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevića			
Učesnici u implementaciji	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevića			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	700.000,00	-	700.000,00

Projekat 5.6.2

Naziv projekta	Izgradnja i održavanje seoskih vodovoda			
Prioritet 5.6	Unapređenje vodosnabdijevanja na teritoriji opštine Andrijevića			
Očekivani rezultati	Poboljšanje vodosnabdijevanja u seoskom području			
Indikator i sredstva provjere	Broj domaćinstava priključenih na vodovodnu mrežu			
Period sprovođenja	2017-2020			
Opis aktivnosti	Ovim projektom planirano je sanacija kvarova na cjevovodima i bazenima, instalacija novih priključaka i poboljšanje kaptaža po unaprijed određenim prioritetima.			
Ciljne grupe	Lokalno stanovništvo u opštini Andrijevića			
Nosioci aktivnosti	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevića, DOO Vodovod Andrijevića			
Učesnici u implementaciji	Direkcija javnih radova, Opština Andrijevića, DOO Vodovod Andrijevića			
Izvori finansiranja	Budžet opštine	Državni budžet	Drugi izvori	Ukupno
	-	20.000,00	-	20.000,00

6. Praćenje i kontrola sprovođenja strateškog plana razvoja

Opština Andrijevića će oformiti tim koji će biti zadužen za praćenje sprovođenja strateškog plana razvoja. Osnova za praćenje realizacije plana će biti godišnji akcioni plan sa indikatorima i rezultatima koji se planiraju ostvariti implemantacijom projekata. Koordinator će u saradnji sa radnom grupom biti odgovoran za sprovođenje monitoringa i prikupljanje podataka o uspješnosti realizacije strateškog plana i o tome izvještavati nadležno Ministarstvo i organe lokalne samouprave.

Prvi korak u monitoring sprovođenja plana biće kvantitativno praćenje postignutih indikatora koji su definsani na nivou strateških specifičnih ciljeva, i to:

Specifični cilj 1: Unaprijediti ekonomsko proizvodni sistem			
Indikator	Sredstvo provjere	Polazna osnova	Željena vrijednost
Broj novih investitora u opštini Andrijevica	Izveštaji JLS	n/a	5 do 2022 godine
Broj novih hidrocentrala u opštini Andrijevica	Izveštaji JLS	Visoki hidro resursi	3 do 2022
Broj prerađivača poljoprivrednih proizvoda	Izveštaji JLS	Nizak nivo prerade, otvaranje kuće voća	15 do 2022
Broj olakšica za privatni sektor	Izveštaji JLS	Nizak nivo preduzetničke aktivnosti	8 do 2022.
Broj osnovanih klastera	Izveštaji JLS i Ministarstva ekonomije	1 u 2016.	4 do 2020
Specifični cilj 2: Unaprijediti turističku ponudu opštine			
Broj novih turističkih ponuda	Izveštaji JLS i TO Andrijevica	n/a	10 do 2022 godine
Broj novoosnovanih turističkih preduzeća	Izveštaji JLS	n/a	5 do 2022
Broj pripremljenih projekata na temu turizma	Izveštaji JLS i partnera	n/a	10 do 2022
Broj novih zona uvrštenih u turističku ponudu	Izveštaj JLS i partnera	n/a	3 do 2022
Broj novih seoskih domaćinstava koja pružaju usluge u seoskom turizmu	Izveštaj JLS, Ministarstva poljoprivrede i partnera	5 u 2016. godini	10 do 2022.
Broj obučeni radnika u sektoru turizma	Izveštaj JLS i partnera	n/a	30 do 2022.
Broj publikacija koje se bave promocijom Andrijevice kao turističke destinacije	Izveštaj JLS i partnera	4 u 2016.	5 do 2022.
Povećan broj dolazaka turista za 30%	Izveštaj JLS i partnera	316 u 2016.	30% do 2022.
Specifični cilj 3: Unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju			
Broj obučeni poljoprivredni proizvođači	Izveštaj JLS i partnera	nepoznato	50 do 2022.
Broj korisnika podsticajnih mjera od strane lokalne samouprave	Izveštaj JLS i partnera	30 u 2016.	100 do 2022.
Broj aplikacija proizvođača iz Andrijevice predatih na pozivima Ministarstva poljoprivrede	Izveštaj JLS i Ministarstva	nepoznato	50 do 2022.
Broj novih mjera koje lokalna samouprava donosi u cilju podrške proizvođačima	Izveštaj JLS i partnera	3 do 2016.	5 do 2022.
Broj inicijativa koje sprovodi drvoprerađivački klaster	Izveštaj JLS i partnera	1 do 2016.	3 do 2022.
Površina zemljišta pod novim zasadima voća	Izveštaj JLS i partnera	n/a	5 hektara do 2022.
Specifični cilj 4: Očuvati životnu sredinu			

Strateški plan razvoja opštine Andrijevica 2017-2022

Broj novih domaćinstava uključenih u mrežu prikupljanja čvrstog otpada	Izveštaji JLS i Komunalnog	400 domaćinstava 2015.	600 domaćinstava do 2022.
Uvedeno selektivno odlaganje otpada	Izveštaji JLS i Komunalnog	Trenutno ne postoji selekcija	Suva i mokra frakcija do 2022.
Broj novih domaćinstava priključenih na kanalizacionu mrežu	Izveštaji JLS i Vodovoda i kanalizacije	n/a	50 do kraja 2022.
Uvedeno prečišćavanje otpadnih voda	Izveštaji JLS i Vodovoda i kanalizacije	Trenutno ne postoji	Prečišćavanje uvedeno do 2022.
Broj građana koji učestvuju u aktivnostima vezanim za zaštitu životne sredine	Izveštaji JLS, Komunalnog i partnera	nepoznato	500 do 2022.
Oformljeno preduzeće za upravljanje regionalnim parkom	Izveštaj JLS	Ne postoji	1 preduzeće do 2022.
Novokreirana održiva turistička ponuda na teritoriji zaštićenih zona i zona za izuzetnim prirodnim potencijalima	Izveštaji JLS	n/a	5 proizvoda do 2022.
Teritorija regionalnog parka pod režimom zaštite	Izveštaji JLS	0 km ²	24km ²
Specifični cilj 5: Obezbijediti bolje uslove za kvalitetniji život lokalnog stanovništva			
Broj novoizgrađenih dječijih igrališta	Izveštaji JLS	n/a	3 do 2022.
Broj lica sa invaliditetom radno angažovanih na 6 mjeseci i više	Izveštaji JLS	Nepoznato	30 do 2022.
Broj adaptiranih sportskih objekata	Izveštaji JLS	0 u 2016.	3 do 2022.
Broj mladih koji koriste sportske terene	Izveštaji JLS	nepoznato	500 do 2022.
Broj inicijativa na uređenju gradskog jezgra	Izveštaji JLS	2 u 2016.	5 do 2022.
Broj novih domaćinstava pokrivenih javnom rasvjetom	Izveštaji JLS	n/a	300 do 2022.
Broj strateških dokumenata koja se bave pitanjima mladih	Izveštaji JLS	0 u 2016.	1 do 2022.
Broj inicijativa pokrenutih na temu mladih ljudi	Izveštaji JLS	1 u 2016.	5 do 2022.
Broj kilometara novoasfaltiranih putnih pravaca	Izveštaji JLS	n/a	100 do 2022.
Broj novoasfaltiranih ili novoprobijenih putnih pravaca	Izveštaji JLS	n/a	10 do 2022.
Broj kilometara novouređenih korita rijeka	Izveštaji JLS	n/a	15 do 2022.
Dužina nove vodovodne mreže	Izveštaji JLS i Vodovod i kanalizacija	31km u 2016.	5km do 2022.
Broj domaćinstava priključenih na vodovodnu mrežu	Izveštaji JLS i Vodovod i kanalizacija	30% domaćinstava u 2016.	40% domaćinstava do 2022.

Monitoring će se sprovoditi na godišnjem nivou, kao i na kraju perioda za koji je pravljen strateški plan, kako bi se procijenilo ukupno sprovođenje plana. Osim kvantitativnih pokazatelja, tim koji će se baviti monitoringom će uraditi i kvalitativno praćenje, i ispitivati stepen zadovoljstva korisnika, radnika lokalne samouprave, donatora, državnih službi i slično.